

„RADIS“ doo Istočno Sarajevo, Jovana Dučića broj 16, Istočno Novo Sarajevo
Mail: doo.radis@gmail.com

IZVODJENJE I NADZOR SVIH VRSTA RADOVA U GRADJEVINARSTVU
PROJEKTOVANJE SVIH FAZA TEHNIČKE DOKUMENTACIJE
PROSTORNO PLANIRANJE I IZRADA URBANISTIČKO TEHNIČKIH USLOVA
IZRADA ELABORATA PROTIV-POŽARNE ZAŠTITE, ZAŠTITE NA RADU,
EKOLOGIJE I ENERGETSKE EFIKASNOSTI

DOKAZI UZ ZAHTEJ ZA IZDAVANJE EKOLOŠKE DOZVOLE

Podnosilac zahtjeva: Ivković Veljko

Objekat: Pogon za primarnu preradu drveta

Adresa: Pelagićevo bb, opština Pelagićevo, RS-BiH

Zapisnik broj: 301-06/23

Istočno Sarajevo, juni 2023.

Investitor: Ivković Veljko, Pogon za primarnu preradu drveta

Adresa investitora: Pelagićevo bb, opština Pelagićevo, RS-BiH

Izvođač: Radis d.o.o.

Jovana Dučića 16

71 123 Istočno Sarajevo

Datum: juni 2023. god

U izradi projekta učestvovali:

Desanka Dragutinović, dipl.inž.građ.

Subić Jelena, master ekologije

Pržulj Jovana, master arhitekture

Mastilović Dragan, dipl.inž.mašinstva

Marijana Muharemović, mr.inž.hem.

Direktor

Igor Dragutinović, dipl.inž.građ.

SADRŽAJ :

a) OPIS POSTROJENJA I AKTIVNOSTI.....	7
b) OPIS OSNOVNIH I POMOĆNIH SIROVINA, OSTALIH SUPSTANCI I ENERGIJE KOJA SE KORISTI ILI KOJU PROIZVODI POSTROJENJE.....	17
v) OPIS STANJA LOKACIJE NA KOJOJ SE NALAZI POSTROJENJE, UKLJUČUJUĆI I REZULTATAE IZVRŠENIH INDIKATIVNIH MJERENJA	22
g) OPIS PRIRODE I KOLIČINE PREDVIĐENIH EMISIJA IZ POSTROJENJA U SVE DJELOVE ŽIVOTNE SREDINE (VAZDUH, VODA, ZEMLJIŠTE) KAO I IDENTIFIKACIJA ZNAČAJNIH UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU	44
d) OPIS PREDLOŽENIH MJERA, TEHNOLOGIJA I DRUGIH TEHNIKA ZA SPREČAVANJE UTICAJA, ILI UKOLIKO TO NIJE MOGUĆE SMANJENJE EMISIJE IZ POSTROJENJA.....	48
đ) OPIS OSTALIH MJERA RADI USKLAĐIVANJA SA OSNOVNIM OBAVEZAMA ODGOVORNOG LICA, POSEBNO MJERA NAKON ZATVARANJA POSTROJENJA.....	52
e) OPIS MJERA PLANIRANIH ZA MONITORING EMISIJA U ŽIVOTNU SREDINU.....	53
ž) OPIS ALTERNATIVNIH RJEŠENJA U ODNOSU NA PREDLOŽENU LOKACIJU I TEHNOLOGIJU	56
z) PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM	56
i) PRILOZI.....	61

UVOD

Na osnovu zahtjeva Investitora Ivković Veljko koji je u vlasništvu pogona za primarnu preradu drveta, koji se nalazi na lokaciji Pelagićevo bb, opština Pelagićevo, RS-BiH, na zemljišnoj parceli označenoj kao k.č.broj 3349/3 KO Pelagićevo novi premjer, Radis d.o.o. Istočno Sarajevo uradio je:

DOKAZE UZ ZAHTJEV ZA IZDAVANJE EKOLOŠKE DOZVOLE

Ekološka dozvola ima za cilj visok nivo zaštite životne sredine u cijelini, preko zaštite vazduha, vode i zemljišta.

Predmetno postrojenje za primarnu preradu drveta, koje se nalazi na lokaciji Pelagićevo bb, opština Pelagićevo, RS-BiH, ne smije da ugrožava niti ometa zdravlje ljudi, niti da predstavlja nesnosnu/pretjeranu smetnju za ljude koji žive na poručju uticaja istog.

Postrojenja koja mogu ugroziti životnu sredinu i koja mogu imati negativan uticaj na životnu sredinu stavljaju se pod poseban režim kontrole koja se sprovodi putem:

- uslova propisanih za dobijanje ekološke dozvole
- obaveza lica odgovornog za rad preduzeća o redovnom dostavljanju svih potrebnih podataka i informacija nadležnim institucijama vezano za ispunjenje propisanih uslova o zaštiti životne sredine
- sanacionih mjera za sprečavanje zagađenosti i dr.

U saglasnosti sa članom 85, **ZAKONA O ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE ("Sl. glasnik RS", br.71/12,79/15,70/20)**, izrađeni su **Dokazi uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole** za pogon primarne prerade drveta koja je u vlasništvu Ivković Veljko, **opština Pelagićevo**, sa projektovanim kapacitetom primarne prerade drveta na godišnjem nivou kapaciteta 14 400 m³, kako bi se u toku redovne eksploatacije, spriječile negativne posljedice na životnu sredinu.

Svi zaključci i mjere zaštite koji su proistekli iz ovih Dokaza predstavljaju obavezu koja se mora sprovoditi i ugraditi u plansku dokumentaciju.

Prilikom izrade Dokaza uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole rukovodili smo se sledećim propisima:

Zakoni:

- Zakon o zaštiti životne sredine ("Sl.glasnik RS", br.71/12)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine ("Sl.glasnik RS", br.79/15, 70/20)
- Zakon o Fondu i finansiranju životne sredine ("Sl.glasnik RS", br.117/11)
- Zakon o zaštiti vazduha ("Sl.glasnik RS", br.124/11 i 46/17)
- Zakon o zaštiti prirode ("Sl.glasnik RS", br. 20/14)
- Zakon o vodama ("Sl.glasnik RS", br. 50/06, 92/09)
- Zakon o izmjeni Zakona o vodama ("Sl.glasnik RS", br.121/12 i 74/17)
- Zakon o upravljanju otpadom ("Sl.glasnik RS", br.111/13)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom ("Sl.glasnik RS", br. 106/15,16/18,70/20,63/21)
- Zakon o zaštiti na radu ("Sl.glasnik RS", br. 01/08, 13/10)
- Zakon o zaštiti od požara ("Sl.glasnik RS", br. 71/12)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Sl.glasnik RS", br. 93/06, 86/07 i14/10)
- Zakon o kulturnim dobrima RS ("Sl. glasnik RS", br. 11/95, 103/08)

Podzakonski akti

- Pravilnik o mjerama zaštite, načinu određivanja, održavanja i obilježavanja zona sanitarne zaštite ("Sl. glasnik RS", br.76/16)
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o načinu i metodama određivanja stepena zagađenosti otpadnih voda kao osnovice za utvrđivanje vodne naknade ("Sl. glasnik RS", br. 79/11, 36/12)
- Pravilnik o načinu održavanja riječnih korita i vodnog zemljišta ("Sl. glasnik RS", br. 34/03, 22/06)
- Pravilnik o mjerama za sprečavanje i smanjenje zagađivanja vazduha i poboljšanje kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br. 3/15, 53/15 i 47/16) i Obrazac Izvještaja o mjerenju emisija zagađujućih materija u vazduh
- Pravilnik o postrojenjima koja mogu biti izgrađena i puštena u rad samo ukoliko imaju ekološku dozvolu ("Sl. glasnik RS", br. 124/12)
- Pravilnik o aktivnostima i načinu izrade najboljih raspoloživih tehnika ("Sl. glasnik RS", br. 108/13)
- Pravilnik o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada ("Sl.glasnik RS", br. 19/15)

- Pravilniku o izmjenama Pravilnika o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada ("Sl.glasnik RS", br. 79/18)
- Pravilnik o metodologiji prikupljanja podatka o otpadu i njihovoj evidenciji ("Sl. glasnik RS", br. 71/15)
- Uredbe o vrijednostima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br. 124/12)
- Pravilniku o graničnim vrijednostima intenziteta buke (Sl.list Republike Srpske 02/23)
- Pravilnik o uslovima ispuštanja otpadnih voda u površinske vode ("Sl. glasnik RS", br. 44/01)
- Pravilnik o higijenskoj ispravnosti vode za piće ("Sl. glasnik RS", br. 28/19)
- Pravilnik o uslovima ispuštanja otpadnih voda u javnu kanalizaciju ("Sl. glasnik RS", br. 44/01)
- Pravilnik o tretmanu i odvodnji otpadnih voda za područja gradova i naselja gdje nema javne kanalizacije ("Sl. glasnik RS", br. 68/01)

a) OPIS POSTROJENJA I AKTIVNOSTI

a.1. Opis projekta, uključujući podatke o njegovoj lokaciji, namjeni i veličini

Investitor	Namjena objekta	POGON ZA PRIMARNU PRERADU DRVETA
	Investitor	<i>Ivković Veljko</i>
	Lokacija postrojenja	k.č.broj 3349/3 KO Pelagićevo novi premjer
	Kapacitet	Projektovani kapacitet primarne prerade drveta na godišnjem nivou 14 400 m ³
	Adresa	Pelagićevo bb, opština Pelagićevo
	Odgovorno lice	<i>Ivković Veljko</i>

Republika Srpska, Opština Pelagićevo, Odjeljenje za opštu upravu i prostorno uređenje je dana 04.01.2022. godine donijelo Lokacijske uslove za promjenu namjene objekta iz skladišta u proizvodni pilana i legalizaciju pratećih objekata u Pelagićevu koji se vodi pod brojem 03/6-364-5/22.

Pogon za primarnu preradu drveta koji je u vlasništvu *Ivković Veljko između ostalog* osnovano je sa šifrom djelatnosti:

- 02.40 Pomoćne uslužne djelatnosti u šumarstvu (isključuje poslove koji se odnose na inventuru, procjenu i zaštitu šuma)
- 16.10 Testerisanje i blanjanje drveta (proizvodnja rezane građe); impregnacija drveta
- 16.23 Proizvodnja ostale građevinske stolarije i elemenat
- 46.13 Posredovanje u trgovini drvenom građom i građevinskim materijalom

U Pogon za primarnu preradu drveta koji je u vlasništvu *Ivković Veljko* preradi se 14 400 m³ oblovine.

Predmet Dokaza uz zahtjev za izdavanje Ekološke dozvole je:

- Proizvodna hala
- Objekat uprave
- Sanitarni čvor
- Ostava 1
- Ostava 2
- Ostava 3
- Ostava 4
- Skladište trupaca
- Centralno skladište trupaca
- Skladište gotovih proizvoda

Lokacija objekta

Predmetna lokacija se nalazi u mjestu Pelagićevo pored magistralnog puta M1.8. Pelagićevo – Blaževac. Pristup parceli je obezbjeđen sa postojećeg magistralnog puta sa istočne strane.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da za predmetnu lokaciju nije izrađen ni jedan sprovedbeni dokument prostornog uređenja. Predmetna lokacija se nalazi u obuhvatu Prostornog plana opštine Pelagićevo 2012-2032. Imajući u vidu izgrađenu okolinu i objekte kompatibilne namjene, sa aspekta prostorno planskih parametara odobrena je legalizacija i izmjena namjene poslovnog objekta iz skladišnog prostora u proizvodni prostor pilana.

Uvidom u kopiju katastarskog plana ukupna površina parcele na kojoj su izgrađeni objekti je $P = 8308 \text{ m}^2$ i po novom premjeru pripada k.č. 3349/3 KO Pelagićevo novi premjer. Parcela je geometrijski nepravilnog oblika. Teren na lokalitetu je ravan I pogodan za funkcionisanje poslovnih objekata.

Na predmetnoj parceli izgrađen je poslovni objekat pilane koji je nekad služio kao skladište. Prateći objekti koji se nalaze u okviru kompleksa su sanitarni čvor, upravna zgrada sa ostavom i ostave.

Navedena koncepcija je racionalna sa stanovišta organizacije proizvodnje na postojećoj lokaciji. Blizina sirovinske baze i obezbjeđivanje potrebne količine trupaca, omogućava efikasan i produktivan rad.

Opis objekta

Poslovna djelatnost predmetnog postrojenja je prerada i obrada drveta tj. u sastavu objekata bice smješteni i proizvodnja, uprava i skladišta sirovina i gotovih proizvoda.

Objekti visokogradnje

Objekat pilane je dimenzija 60,08 x 15,30 + 1,76 x 2.80 m spratnosti Pr. Ukupna površina pilane je 867,89 m².

Objekat uprave je maksimalnih dimenzija 23,39 x 8,46 m spratnosti Pr+Pk. U prizemlju objekta su prostorije uprave, sala za sastanke, blagajna, kancelarija, garderober, hodnik, tuš, WC, čajna kuhinja ostava I prostorija za hidropak. U potkrovlju objekta su sljedeće prostorije soba za odmor, garderober I kupatilo. Ukupna površina prizemlja upravne zgrade je 867.89 m² a potkrovlja 26.20 m².

Objekat sanitarnog čvora je dimenzija 7,72 x 3,51 m spratnosti prizemlje Pr.

Objekat ostave 1 je dimenzija 11,91 x 6,31 m spretnost Pr. Namjenjen za skupljanje piljevine.

Objekat ostave 2 je dimenzija 5,64 x 3,14 m spretnost Pr. Namjenjen kao ostava za alat.

Objekat ostave 3 P= 9,04 m².

Objekat ostave 4 P= 3,05 m².

Objekat niskogradnje

- Skladište trupaca
- Centralno skladište trupaca
- Skladište gotovih proizvoda
- Manipulativne površine

Snabdjevanje **pogona za primarnu preradu drveta** električnom energijom je sa najbliže lokalne NN mreže.

Snabdjevanje vodom se vrši iz sopstvenog bunara.

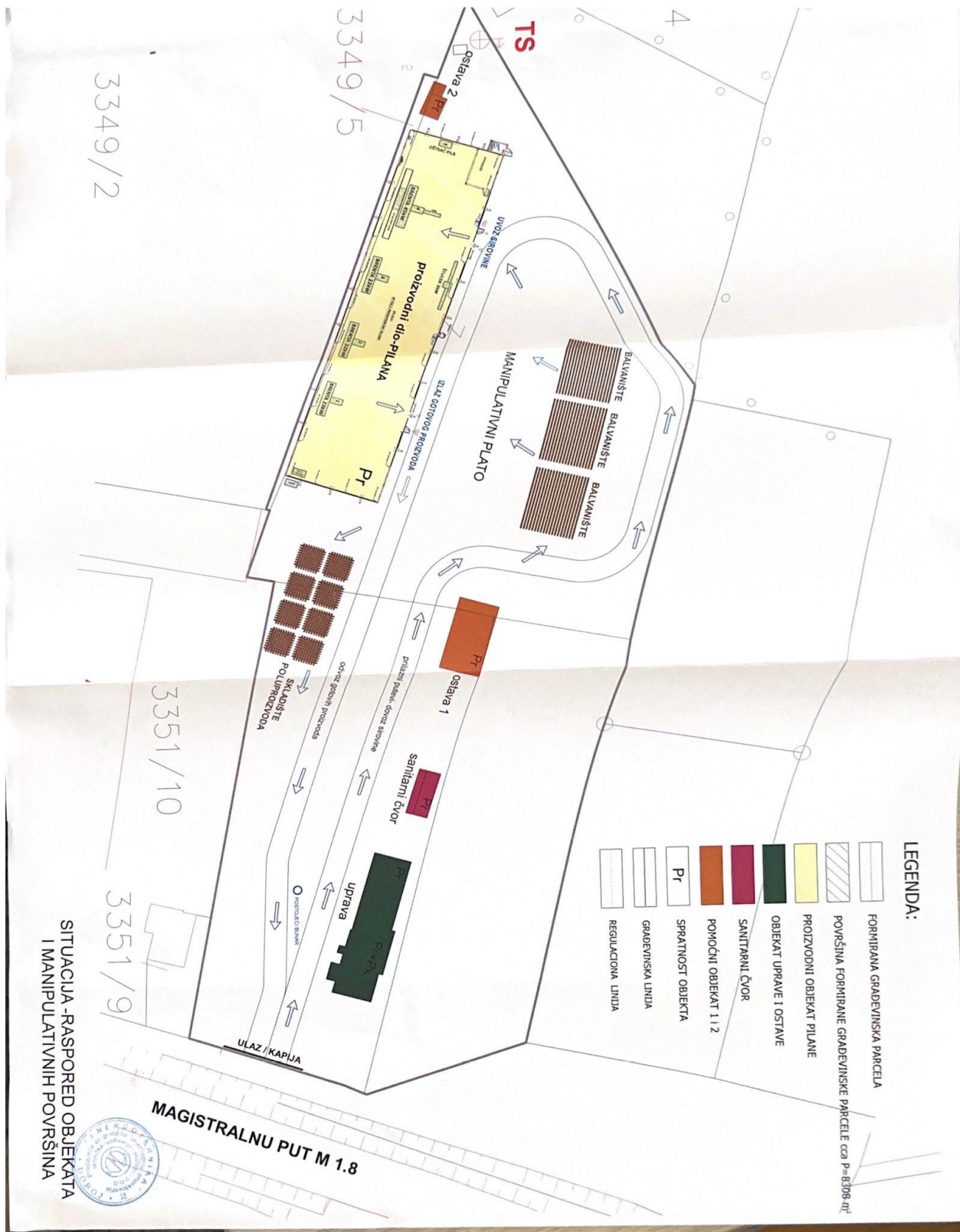
Sanitarne otpadne vode su riješene putem upuštanja u septičku jamu.

Oborinske vode sa krovova se olucima svode u kanale kojima se odvođe van lokacije pogona u prirodni recipijent.

Vode sa manipulativnih i radnih površina riješiti izgradnjom prihvatnih kanala po obodu lokacije i svesti ih u taložnik koji je potrebno izgraditi a u kojem će se vršiti prečišćavanje otpadnih voda. Nakon izgradnje taložnika i oborinske vode sa krovova priključiti na taložnik.

Kadrovi

U pilani će biti zaposleno u prvoj smjeni 6 radnika.

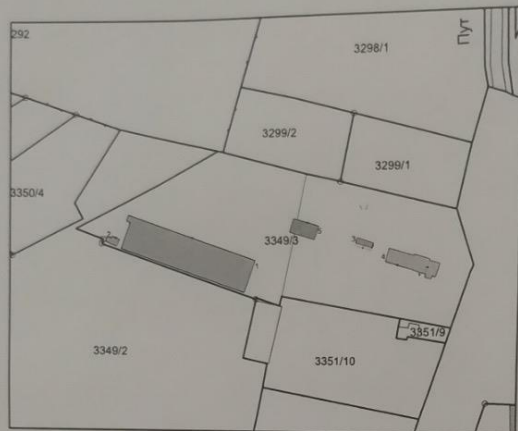
Slika 1. Situacija raspored objekata i manipulativnih površina

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ
И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ
БАЊА ЛУКА
ПОДРУЧНА ЈЕДИНИЦА ПЕЛАГИЋЕВО

УР БРОЈ: 21.56-952.4-2-275/2023-1
ДАТУМ: 06.06.2023

Катастарска општина: Пелагићево
Број плана: 028
Номинклатура листа: -
Размјера плана 1:2500

КОПИЈА КАТАСТАРСКОГ ПЛАНА
Размјера 1:2500

ПОДАЦИ О НОСИОЦИМА ПРАВА

ПЛ/ЛН	Назив	Адреса	Право	Удио
1129	Ивковић (Раде) Вељко	Бијељина, Бијељина, Бијељина 27	Својина	1/1

ПОДАЦИ О ПАРЦЕЛАМА

ПЛ/ЛН	Парцела	Начин кориштења	Назив	Површина (m2)
1129	3349/3	Стамбено-пословни објект	Ланик	154
1129	3349/3	Електроенергетски објект	Ланик	16
1129	3349/3	Остали помоћни објекти	Ланик	18
1129	3349/3	Пословни објект у привреди	Ланик	927
1129	3349/3	Пословни објект у привреди	Ланик	75
1129	3349/3	Двориште	Ланик	3189
1129	3349/3	Ливада 2. класе	Ланик	3929

Израдио/ла
Војан Граховас

Граховас

29 Овјерава:
Радис 1102449

Слика 2. Копија катастарског плана

a.2. Tehnološki postupak

U Pogon za primarnu preradu drveta koji je u vlasništvu *Ivković Veljko* preradi se 14 400 m³ oblovine u uslovni program proizvodnje.

Proizvodni program u pogonu primarne prerade drveta je proizvodnja rezane građe lišćara i četinara .

U pogonu za primarnu preradu drveta proizvodi se sljedeći sortiman :

- Daska
- Grede
- Gredice
- Letva

Sirovina je zastupljena u sledećoj kvalitativnoj strukturi, 40% prva klasa (5 760 m³/god) 35 % druga klasa (5 040 m³/god) i 25% treća klasa (3600 m³/god).

Tehnološki postupak prerade trupaca jele, smrče sastoji se od sledećih faza:

- *Faza 1. istovar i skladištenje trupaca,*
- *Faza 2. Prerada trupaca u rezanu građu*
- *Faza 3. prirodno sušenje rezane građe*

Faza 1. istovar i skladištenje trupaca,

Trupci se dopremaju kamionom do posebnog mjesta za istovar i istovaraju autodizalicama, na lokaciji stovarišta trupaca. Prema osnovnoj koncepciji trupci se skladište na otvorenoj u tu svrhu organizovanoj površini. Stovarište trupaca je pravougaonog oblika povezano ulazno – izlaznim saobraćajnicama. Površina stovarišta trupaca se sastoji iz:

- požarne zone
- površine za istovar
- površine pod složajevima
- manipulativni puteva i prolaza
- zaštitnog pojasa.

Manipulacija na stovarištu trupaca vrši se auto dizalicom I viljuškarom. Stovarište trupaca je otvorena i uređena površina na kojoj se trupci odlažu, prirodno prosušuju i štite od oštećenja.

Faza 2. Prerada trupaca u rezanu građu

Tehnološki process rezanja trupaca počinje dovozom trupaca uz pomoć utovarivača nasuprot prihvatnih lega deponije trupaca. Dalje se trupci smiču na prihvatne lege. Sa prihvatnih lega trupci se nabacuju na prihvatače trupaca koji se nalaze između šina tračne pile trupčare.

Trupci se zatim transportuju do horizontalne tračne pile brente . Poslije nanosa trupca slijedi centriranje, okretanje I učvršćivanje trupaca. Rukovalac na tračnoj pili vrši podešavanje širine proreza tračne pile zavisno od vrste asortimana rezane građe I rezanog drveta.

Pokretanjem tračnih kolica pored pile trupčare po šinama slijedi rezanje nailaskom trupca na list pile u pogonu. Odrezani dijelovi drveta po željenoj debljini se odvoze do pile za poravnanje uzdužno I poravnanje oderezanih elemenata na željenu širinu pomoćnu kružne pile cikulara.

Poslije izvršenih poprečnih rezova na kružnoj pili obrađeni elementi se slažu u pakete. Formirani paketi se izvoze iz proizvodnog pogona pomoću viljuškara I prenosi na stovarište rezane građe ispod dijela skladišta koji je nadkriven ili na otvoreni dio skladišta gdje se vrši prirodno prosušivanje.

Krupni otpad se odvaja u posebnu paletu I odvozi na odlagalište krupnog otpada. Krupni otpad se prodaje kao ogrevno drvo. Piljevina se odstranjuje putem Sistema za odsis u džambo vreće

Faza 3. prirodno sušenje rezane građe

Stovarište rezane građe smješteno je sa lijeve strane objekta pilane. Stovarište se sastoji od natkrivenog dijela I otvorenog skladišnog prostora.

Pripremljeni paketi rezane građe I elemenata formiranih u hali odlažu se na plato za prirodno sušenje. Slaganje rezane građe se mora vršiti po propisima tako da postoji prirodna ventilacija zrakom između složaja.

Nepravilno slaganje I sušenje piljene građe ima za posledicu nastajanje raznih greški pre svega se misli na černe pukotine, površinske pukotine , plavetnilo I dr.

Prirodno sušenje obezbljeđuje dobar kvalitet I smanjuje troškove sušenja ali sam process traje dosta dugo. Maksimalna najniža vlaga u građi iznosi 14 %.

Za manipulaciju na stovarištu rezane građe koristi se viljuškar.

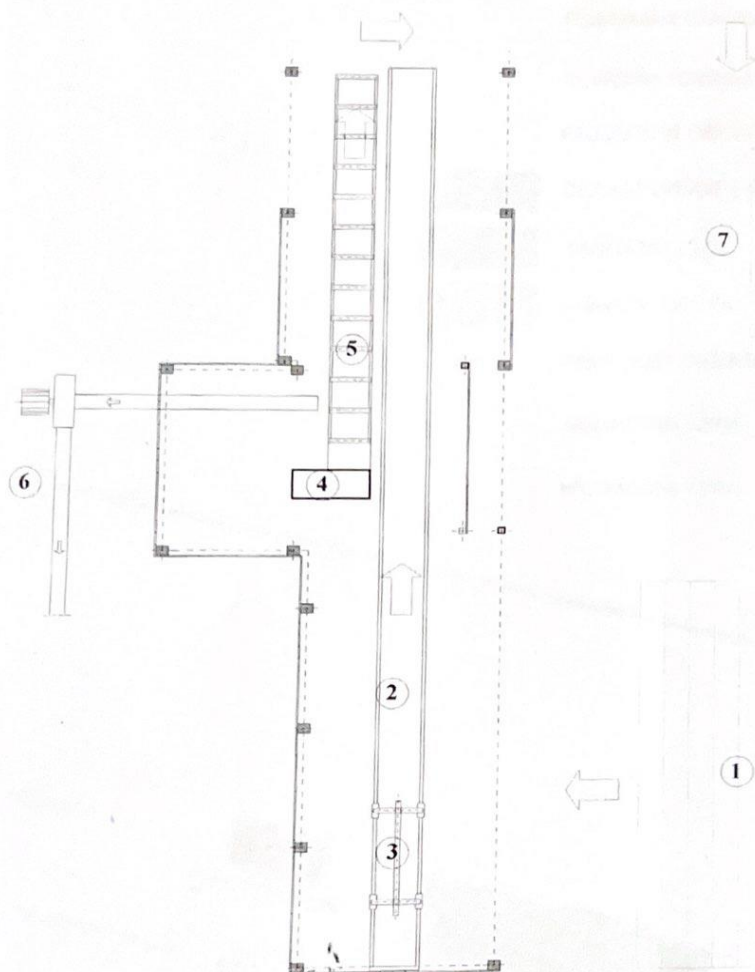
Postojeća oprema

– Procesna oprema

1. HORIZONTALNA BRENTA
2. KRUŽNA PILA ZA POPREČNO REZANJE
3. KRUŽNA PILA ZA UZDUŽNO REZANJE
4. OŠTRILICA PILA

– Transportna oprema

VILJUŠKAR ČEONI

ЛЕГЕНДА

1. Складинске зграда
2. Транспортна колица
3. Пруга
4. Мост
5. Вертикални транспортер
6. Вертикални систем
7. Складинске резане граде

Slika 3. Tehnološka osnova

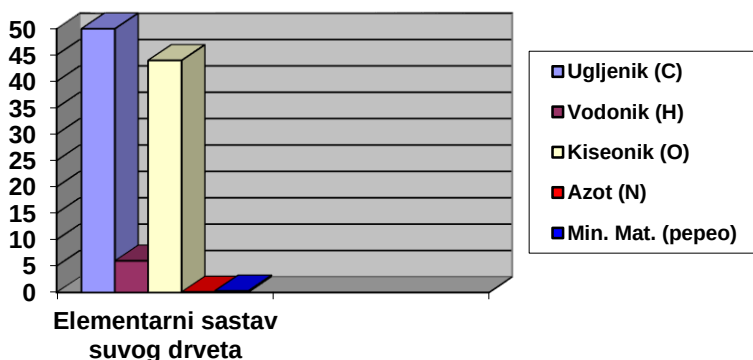
b) OPIS OSNOVNIH I POMOĆNIH SIROVINA, OSTALIH SUPSTANCI I ENERGIJE KOJA SE KORISTI ILI KOJU PROIZVODI POSTROJENJE

Osnovna sirovina koja se koristi u proizvodnji, je **drvo**. Drvo je materijal prirodnog, biološkog porijekla. Osnovnu hemijsku strukturu drveta, kao i ostalih organskih jedinjenja čine ugljenik (C), vodonik (H) i kiseonik (O), azot (N) i mineralne materije (pepeo). Hemijski sastav drveta bi se mogao izraziti kroz empirijsku hemijsku formulu $C_{15}H_{21}O_{10}$.

U pilani će se prerađivati 14 400 m³ trupaca sljedeće kvalitativne strukture: 40% prva klasa (5 760 m³/god) 35 % druga klasa (5 040 m³/god) i 25% treća klasa (3600 m³/god).

Elementarni sastav suve drvene supstance se kreće oko: 50 % C, 6% H, 44% O, N 0,1 % i 0,3 % pepela. Sadržaj hemijskih elemenata u drvetu varira u zavisnosti od vrste drveta ali su varijacije izuzetno male.

Grafikon 1. Sadržaj hemijskih elemenata u drvetu

U sastav drveta ulaze različita hemijska jedinjenja, kao što su:

- Celuloza je linearni polisaharid, izgrađen od anhidroglukoznih jedinica, povezanih među sobom 1,4-β-glukozidnim, linearne strukture. Na sobnoj temperaturi se ne rastvara u vodi ili razblaženim kiselinama i bazama.
- Hemiceluloza je necelulozni polisaharid, koji pored osnovne strukture celuloze sadrže i druge supstance kao što su uronske kiseline i njihove substituisane oblike.

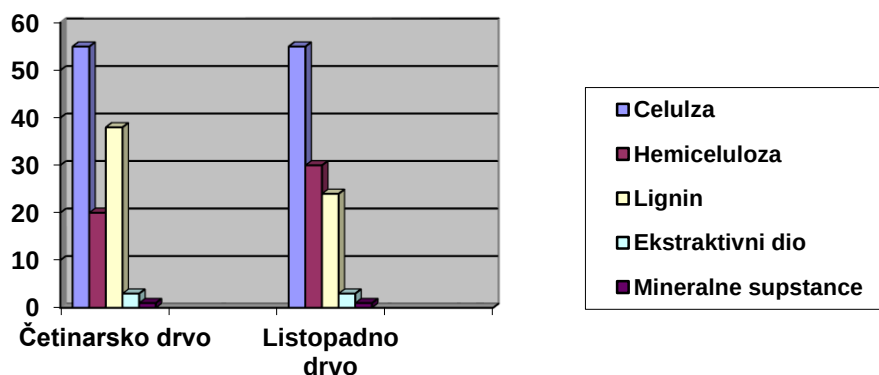
- Lignin je aromatski polimer, koji se sastoji od četiri ili više fenilpropanskih monomera po molekulu.
- Mineralne supstance, tj. dio drvene mase koji nakon sagorjevanja, ostaje u obliku pepela.
- Ekstraktivne supstance čine različite vrste niskomolekulskih jedinjenja koja se mogu ekstrakcijom vodom ili organskim rastvaračima izdvojiti iz drveta. u ove materije se ne ubrajaju komponenata koje pripadaju hemicelulozama ili ligninu.

Hemijski sastav drveta zavisi od vrste, da li je drvo četinar ili lišćar, stadija razvoja, ekoloških uslova područja u kome se razvija i sl.

Tabela 1. Sadržaj hemijskih jedinjenja u drvetu

Komponenta	Četinarsko drvo %	Listopadno drvo %
Celuloza	45 - 55	45 - 55
Hemiceluloze	16 - 20	25 - 30
Lignin	28 - 38	18 - 24
Ekstraktivni dio	3	2 - 3
Mineralne supstance	0,3 - 1,0	0,3 - 1,0

Grafikon 2. Hemijska jedinjenja u drvetu

Za potrebe transporta koriste se kamioni na dizel agregat i čeoniljuškar.

Po hemijskom sastavu nafta je smjesa velikog broja ugljevodonika, a može sadržavati i manje količine spojeva kiseonika (2%), sumpora (0.15-6%), i azota (0.05-0.4%), asfaltno smolaste materije, mineralne materije te tragove kovina. Od ugljevodonika u sastavu nafte značajni su: alkani (propan, butan, heptan i oktan), cikloalkani (naftaleni) i aromatski spojevi (benzen, toluen), pa prema udjelu različitih redova ugljevodonika razlikujemo parafinsku ili metansku, naftalensku i aromatsku naftu.

Nafta se prerađuje u fabričkim postrojenjima. Sirova nafta se podvrgava frakcijskoj destilaciji pri čemu se izdvajaju pojedine frakcije tvari na određenoj temperaturi. Prva frakcija (50-200 °C) daje sirovi benzin, druga (150-300 °C) petrolej i treća (200-350 °C) plinsko ulje ili dizelsko gorivo. Ostaci nakon pojedinih frakcija upotrebljavaju se kao ulja za loženje ili se ponovo destiliraju vakumskom destilacijom za dobivanje lakših ili težih mašinskih ulja. Vakumski ostatak služi za dobivanje bitumena.

Naftni derivati ponekad mogu sadržavati i toksične sastojke poput polinuklearnih aromatskih ugljevodonika (PAH), PCB spojeve te metale (posebno olovo).

Fizičko-hemijske karakteristike goriva navedena su u tabeli .

Tabela 2. Fizičko-hemijske karakteristike motornih goriva

Vrsta lako zapaljive tečnosti	Plamište (°C)	Temperatura paljenja (°C)	Granice eksplozivno sti (%vol)	Gustoća (zrak=1)	Temperatur a vrelišta (°C)	Temp. razred	Grupa plinova
motorno gorivo 98-95 oktana	-20	220-400	0,6-8	5	60/65	T3	IIA
Dizel-gorivo (D1-D2)	40	220-400	0,6-6,5	7	155	T3	IIA

Motorna goriva

Sastav motornih goriva je najvažniji faktor koji diktira vrstu i kvalitet emisije iz vozila. Pritisak para benzina, njegov sadržaj benzena, aromata, olefina i kiseonika te sumpora važni su faktori koji utiču na kvalitet vazduha kojeg udišemo.

Motorni benzin se dijeli na:

- Motorne benzine sa dodatkom olovnih aditiva, oznake MB- ovi benzini mogu sadržavati (do 2000.) različitu količinu olovnih aditiva (0.15 g Pb/l – 0.5 g Pb/l) ovisno o normama pojedine države, mogu biti različit oktansk broj (86 . . . 98),od 2000. zabranjuje se proizvodnja ovih benzina, s vremenskom odgodom u pojedinim državama.
- Bezolovni motorni benzin, oznake BMB ne sadrži olovo niti olovne aditive i mogu imati različit oktanski broj (91 . . . 98).

Motorna goriva nisu rastvorljiva u vodi, rastvaraju se u organskim rastvaračima. S obzirom da se ne rastvaraju u vodi štetna su za vodene biljke i organizme .

Čist benzin nije toksičan, ne nagrizava kožu, ne djeluje korozivno.

Dizel gorivo

Fizičko hemijske karakteristike dizel goriva su naveden u tabeli 2.. Sa stanovišta uticaja dizel goriva na okolinu može se istaći sledeće:

- dizel gorivo pluta na površini vode stvarajući uljnu mrlju koja se brzo širi i bez uticaja vjetra i struja te može zbog manjka kiseonika, štetno uticati na vodene organizme.
- izgaranjem dizel goriva oslobađa se ugljen monoksid (CO), a u manjoj mjeri i azotni oksidi (NO) i sumporni oksidi (SO) koji taloženjem uzrokuju zakiseljavanje, eutrofikaciju i fotohemijsko zagađenje .
- Kod prodiranja veće količine dizel goriva u tlo postoji opasnost zagađenja podzemnih voda

Snabdjevanje vodom obezbjeđeno je priključenjem na bunar. Voda se **ne koristi** u tehnološkom procesu proizvodnje, već samo za sanitarne potrebe.

Obzirom da je u postrojenju biti zaposleno 6 radnika, a da jedan radnik, za sanitarne potrebe, u toku radnog dana utroši 35 l vode, a da u toku godine ima 250 radnih dana, očekuje se sledeća potrošnja vode u sanitarne svrhe:

$$6 \text{ radnika} \times 35 \text{ l/dan vode} \times 250 \text{ radnih dana} = 52.500 \text{ l} (\approx 53 \text{ m}^3) \text{ vode}$$

Oborinske vode sa krovova se olucima svode u kanale kojima se odvode van lokacije pogona u prirodni recipijent.

Vode sa manipulativnih i radnih površina riješiti izgradnjom prihvatnih kanala po obodu lokacije i svesti ih u taložnik koji je potrebno izgraditi a u kojem će se vršiti prečišćavanje otpadnih voda. Nakon izgradnje taložnika i oborinske vode sa krovova priključiti na taložnik.

Snabdjevanje **pogona za primarnu preradu drveta** električnom energijom je sa najbližeg stuba NN mreže.

v) OPIS STANJA LOKACIJE NA KOJOJ SE NALAZI POSTROJENJE, UKLJUČUJUĆI I REZULTATAE IZVRŠENIH INDIKATIVNIH MJERENJA

Radi sagledavanja svih elemenata na lokaciji, izlaskom na teren je izvršena opservacija sadržaja u okolini, razgovor sa investitorom/odgovornim licem preduzeća i lokalnim stanovništvom i neophodna mjerenja i analize, na osnovu čega su dobijeni značajni elementi potrebni za analizu odabrane lokacije predmetnog objekata sa stanovišta uticaja na životnu sredinu.

v.1. Mikrolokacija

Predmetna lokacija se nalazi u mjestu Pelagićevo pored magistralnog puta M1.8. Pelagićevo – Blaževac. Pristup parceli je obezbjeđen sa postojećeg magistralnog puta sa istočne strane.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da za predmetnu lokaciju nije izrađen ni jedan sprovedbeni dokument prostornog uređenja. Predmetna lokacija se nalazi u obuhvatu Prostornog plana opštine Pelagićevo 2012-2032. Imajući u vidu izgrađenu okolinu i objekte kompatibilne namjene, sa aspekta prostorno planskih parametara odobrena je legalizacija i izmjena namjene poslovnog objekta iz skladišnog prostora u proizvodni prostor pilana.

Uvidom u kopiju katastarskog plana ukupna površina parcele na kojoj su izgrađeni objekti je $P = 8308 \text{ m}^2$ i po novom premjeru pripada k.č. 3349/3 KO Pelagićevo novi premjer. Parcela je geometrijski nepravilnog oblika. Teren na lokalitetu je ravan I pogodan za funkcionisanje poslovnih objekata.

Na predmetnoj parceli izgrađen je poslovni objekat pilane koji je nekad služio kao skladište. Prateći objekti koji se nalaze u okviru kompleksa su sanitarni čvor, upravna zgrada sa ostavom i ostave.

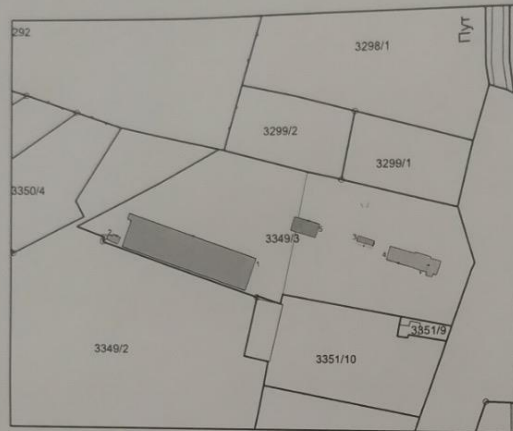
Navedena koncepcija je racionalna sa stanovišta organizacije proizvodnje na postojećoj lokaciji. Blizina sirovinske baze i obezbjeđivanje potrebne količine trupaca, omogućava efikasan i produktivan rad.

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ
И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ
БАЊА ЛУКА
ПОДРУЧНА ЈЕДИНИЦА ПЕЛАГИЋЕВО

УР БРОЈ: 21.56-952.4-2-275/2023-1
ДАТУМ: 06.06.2023

Катастарска општина: Пелагићево
Број плана: 028
Номинклатура листа: -
Размјера плана 1:2500

КОПИЈА КАТАСТАРСКОГ ПЛАНА
Размјера 1:2500

ПОДАЦИ О НОСИОЦИМА ПРАВА

П/Л/ЛН	Назив	Адреса	Право	Удио
1129	Ивковић (Раде) Вељко	Бијељина, Бијељина, Бијељина 27	Својина	1/1

ПОДАЦИ О ПАРЦЕЛАМА

П/Л/ЛН	Парцела	Начин кориштења	Назив	Површина (m2)
1129	3349/3	Стамбено-пословни објект	Ланик	154
1129	3349/3	Електроенергетски објект	Ланик	16
1129	3349/3	Остали помоћни објекти	Ланик	18
1129	3349/3	Пословни објект у привреди	Ланик	927
1129	3349/3	Пословни објект у привреди	Ланик	75
1129	3349/3	Двориште	Ланик	3189
1129	3349/3	Ливада 2. класе	Ланик	3929

Израдио/ла
Војан Граховас

Граховас

29 Овјерава:
Радис 1102449

Слика 4. Копија катастарског плана

v.2. Makrolokacija

Opština Pelagićevo smještena je u sjeveroistočnom dijelu Republike Srpske i leži u središtu ravne i plodne Posavine. Površina opštine iznosi 178 km², a smještena je između 44° 50' 5" i 44° 57' 23" geografske širine i 18° 25' 16" i 18° 37' 0" geografske dužine, sa prosječnom nadmorskom visinom od 95 metara.

Opština je formirana nakon Dejtonskog sporazuma i Nastala je od dijela teritorije predratne opštine Gradačac i danas obuhvata sledeća naseljena mjesta: Pelagićevo, Blaževac, Donja Tramošnica, Gornja Tramošnica, Ledenice, Njivak, Orlovo Polje, Porebrice, Samarevac i Turić. Upravno sjedište opštine je u Pelagićevu.

Sjedište opštine je udaljeno od Brčkog 18 km, Šamca 30 km, a Gradačca 14 km. Isto tako, relativno su blizu značajni regionalni centri poput Županje koja je udaljena od opštine Pelagićevo nekih 30 km, Tuzle oko 50 km, a Osijeka 60 km. Opština je udaljena od Sarajeva oko 180 km, od Beograda, oko 210 km, dok udaljenost do Zagreba iznosi nekih 270 km.

Kroz područje opštine prolazi magistralni put Orašje - Tuzla, kao i regionalni putevi: Pelagićevo - Gradačac, Gradačac - Šamac i Obudovac - Tramošnica. U neposrednoj blizini opštine Pelagićevo, na njenom jugoistoku, smještena je i pijaca Arizona, značajni trgovinski centar u regiji.

Makro lokacija Opštine Pelagićevo je Bosanska Posavina. To je regija u sjeveroistočnom dijelu Bosne i Hercegovine. Njezinu prostornu cjelovitost na sjeveru zatvara rijeka Sava, na sjeverozapadu planina Motajica, na jugu planine Ozren i Trebava, a na jugoistoku planina Majevisa.

Sa središnjim dijelovima Bosne i Hercegovine povezan je prije svega prirodnim prolazom dolinom rijeke Bosne kroz dobojsku i vrandučku klisuru, dok su zapadni dijelovi dostupni kroz takođe prirodni prolaz uz rijeku Ukrinu. Bosanska Posavina se nalazi na široko otvorenoj i lako prohodnoj peripanonskoj nizini.

Slika 4. Karte geografskog položaj opštine Pelagićevo

Pod Bosansku Posavinu spadaju sljedeće opštine: Derventa, Bosanski Brod, Odžak, Modriča, Bosanski Šamac, Brčko, Orašje, te dio općina Gradačac, Srebrenik i Doboj.

Bosanska Posavina, s drugim dijelovima Bosne i Hercegovine, Hrvatskom i Evropom, povezana je vrlo kvalitetnim cestovnim, željezničkim i riječnim saobraćajnicama. Posebno su značajni glavni cestovni pravci: Bosanski Šamac - Modriča - Doboj - Sarajevo - Mostar - Ploče; Orašje - Tuzla - Sarajevo - Mostar - Ploče, odnosno Bosanski Brod - Derventa - Doboj - Zenica - Sarajevo - Mostar - Ploče. Također je cijela Bosanska Posavina povezana asfaltiranim regionalnim i opštinskim cestama. Najznačajnija željeznička saobraćajnica je magistralna pruga Bosanski Šamac - Modriča - Zenica - Sarajevo - Mostar - Ploče.

Hidrografske karakteristike područja

Rijeka Sava je u čitavoj dužini kroz Bosansku Posavinu plovna, s izgrađenim značajnim lukama, posebno u Bosanskom Šamcu, koja je najveća riječna luka s vertikalnim dokom u bivšoj Jugoslaviji.

Na području opštine u Pelagićevu, nalazi se i jezero, popularno nazvano Žabar - bara, površine od oko 80 hektara, od čega 33 hektara obuhvata vodena površina, koje predstavlja izuzetan prirodni potencijal za razvoj turizma, rekreacije i sportskog ribolova.

Nekada je na prostoru opštine Pelagićevo, zahvaljujući velikim travnim površinama pored rječica Briježnice, Lomnice i Potoka (Teke), čije tlo nije pogodno za obradu zbog čestih poplava, uzgajana krupna stoka (Posavsko govedo). Danas se međutim na ovom području najviše uzgajaju svinje, perad i goveda.

Reljefno se područje opštine može podijeliti na dva dijela:

1. Gornji, jugozapadni, terasni (iznad 100 m nadmorske visine)
2. Donji, sjeveroistočni, ravničarski (ispod 100 m nadmorske visine)

Terasno područje karakterišu rasprostranjene diluvijalne gline, a takođe i ravničarsko, ali pomiješane aluvijalnim sedimentima koje je teško razlučiti. Ovakva zemljišta su teškog mehaničkog sastava, zbijena i slabo propusna za vodu pa stvaraju zemljište sa plitkim fiziološkim profilom i lošim fizičkim svojstvima.

Na terasnom području prevladavaju i terasne prahulje, a na njenim padinama prema dolinama rijeka i potoka, obrončane prahulje. U samim dolinama Briježnice i Lomnice postoje manje površine livadskih sivo - smeđih degradiranih zemljišta, kao i neznatne površine mineralno močvarnih.

Na sjevernom i sjeverozapadnom području opštine Pelagićevo, u Dragićima i Donjoj Tramošnici, postoji veća površina šljunkovito - pješčanog smeđeg zemljišta, što je prouzrokovalo mnogobrojna iskopavanja i eksploataciju šljunka.

Uslovi reljefa, veći broj brdskih potoka i rječica, kao i blizina rijeke Save, uslovljavali su vijekovima poplave na ovom području. Poplave su redovno nanosile velike direktne štete usjevima i objektima, a odražavale su se štetno i na zdravlje ljudi i stoke. Zbog toga je narod sam preduzimao sve što je bilo u njegovoj moći da se voda odvede, te da se barovita zemljišta isušuje.

Posle rata stanovnici sa područja ove opštine, zajedno sa stanovnicima drugih posavskih opština, radili su na izgrađivanju Savskog nasipa koji bi otklonio opasnost od novih poplava. Ipak, sve je to bilo nedovoljno pa je izgradnja Lateralnog kanala i pratećih objekata predstavljala prvi i najozbiljniji projekat za odbranu ovog kraja od poplava. Rad na ovom izuzetnom projektu trajao je od 1967. godine do 1975. godine, a njegova opravdanost se posle sama pokazala otklanjanjem problema koje su do tada prouzrokovale poplave.

Klimatske karakteristike

Opština Pelagićevo karakteriše se umjerenom kontinentalnom klimom, sa izrazito žarkim ljetima i u pojedinim godinama vjetrovitim i izrazito hladnim zimama. Izrazita su godišnja, sezonska i dnevna kolebanja temperatura i relativne vlažnosti vazduha.

U ljetnjem periodu javljaju se uglavnom jugoistočni vjetrovi, dok su u zimskom periodu izraženi sjeverni vjetrovi slabog do srednjeg inteziteta. Jugozapadni vjetrovi preovladavaju u ljetnjem periodu.

Flora i fauna

Kada se govori o flori i fauni ovog područja, mora se imati u vidu, da je to poljoprivredno kultivisana oblast te da je biljni svijet uglavnom predstavljen gajenim ratarskim kulturama. Duž međa, između poljoprivrednih parcela, pojavljuju se korovske zajednice kao i degradirani žbunasti ekosistemi bez posebnog značaja sa stanovišta zaštite životne sredine.

Analizirani prostor je slabo naseljen životinjskim vrstama. Nisu uočeni značajni potencijali koji bi zahtjevali zaštitu predmetnog lokaliteta u ovom pogledu.

Naseljenost i koncentracija stanovništva

Stanovništvo u svojoj ulozi proizvođača i ulozi potrošača, je jedan od osnovnih pokretača razvoja društva. U ulozi proizvođača, stanovništvo kao nosilac rada, znanja i vještine postaje ključni razvojni resurs svakog područja, pa i ovog našeg.

Zato je ocjena situacije i perspektiva demografskog razvoja područja obavezna osnova za postavljanje strategije razvoja. Na toj osnovi može se temeljiti predviđena budućnost kretanja stanovništva, a na osnovu toga njihov uticaj i značaj za opšta, društvena i ekonomska kretanja. Za razvojne svrhe vrlo je bitno analizirati ne samo perspektivu dinamičkog aspekta demografskog razvoja, nego i dinamiku njegovih parcijalnih struktura, posebno onih koje su ekonomske i socijalne prirode, a zatim i biološke, kao što su polna i starosna.

Poslednji popis stanovništva izvršen je 1991. godine na cjelokupnom prostoru BiH, pa tako i na području tadašnje opštine Gradačac, od dijela čije teritorije je nastala današnja opština Pelagićevo. Međutim, zbog činjenice što su u novoj teritorijalnoj podjeli pojedine mjesne zajednice jednim svojim dijelom pripale opštini Pelagićevo, a dijelom ostale u opštini Gradačac, veoma je teško uspostaviti jasnu sliku o broju stanovnika u 1991. godini na prostoru današnje opštine Pelagićevo.

Sa određenom dozom rezerve možemo procijeniti da je na ovom prostoru prije rata živjelo negdje oko 11 000 stanovnika, a od toga oko 55 % su bili Srbi, a oko 45 % Hrvati. Bio je određen broj i ostalih nacionalnih kategorija, ali u veoma malom i zanemarivom obimu.

Nacionalni sastav stanovništva Bosanske Posavine, prema popisu iz 1991 godine, je sljedeći: od ukupno 260.793 stanovnika, Hrvata je bilo 131.542 ili 51 posto, Bošnjaka 32.796 ili 12 posto, Srba 77.723 ili 29 posto, a ostalih 18.726 ili 7 posto.

Prema popisu iz 2013 godine , Ovom tabelom predstavljeno je stanovništvo prostora opštine Pelagićevo.

Stanovništvo prostora opštine Pelagićevo			
godina popisa	<u>2013.</u>	<u>1991.</u> u promijenjenim granicama	
Hrvati	1.850 (35,55%)	6.224 (42,13%)	

Muslimani	13 (0,25%)	18 (0,12%)	
Srbi	3.330 (63,79%)	7.667 (51,89%)	
ostali i nepoznato	27 (0,52%)	866 (5,86%)	
ukupno	5.220	14.775	

I opština Pelagićevo prati poražavajući trend negativnog prirodnog priraštaja koji je zahvatio cjelokupno društvo, ali isto tako i većinu zemalja u regiji i Evropi. Kao i ogromna većina opština u RS i BiH, tako i opština Pelagićevo ima veći mortalitet nego natalitet koji je u konstantnom porastu u prethodnih nekoliko godina

Kulturno-istorijski spomenici

Od spomenika kulturno-istorijskog značaja ističu se: savremena Spomen-škola "Vaso Pelagić" (sagrađena 1969. god.), rasadnik je kulture i znanja, crkva Sv. proroka Ilije (iz 1936.god.).

Rezultati indikativnih mjerenja

Na osnovu procjene ugroženosti zemlje, vazduha i okolnih vodenih resursa, imajući prevenstveno u vidu lokaciju objekta, njegovu namjenu, fizičko-hemijske osobine materijala sa kojima se manipuliše u objektu, te mogućnosti akcidentnih situacija, navode se mjere zaštite prirodne sredine u neposrednoj okolini, kao i rezultati indikativnih mjerenja i minimum potrebnih mjera za zaštitu životne sredine.

Ne očekuje se uticaj predmetnog **pogona za primarnu preradu drveta koja je u vlasništvu Ivković Veljka, opština Pelagićevo**, na meterološke parametre, niti na klimatske karakteristike područja, lokacije, a na osnovu procjene ugroženosti zemlje, vazduha i okolnih vodenih resursa, imajući u vidu prvenstveno lokaciju preduzeća, njegovu namjenu, fizičko-hemijske osobine materijala sa kojima se manipuliše u lokaciji rada, te dajemo sažeto mišljenje o mogućim uticajima ove djelatnosti na radnu sredinu i životnu sredinu i minimum potrebnih mjera za zaštitu radnika i životne sredine. U toku rada preduzeća, odnosno predmetnog pogona, mogući su sledeći uticaji na životnu sredinu, odnosno, eventualni ekološki incidenti:

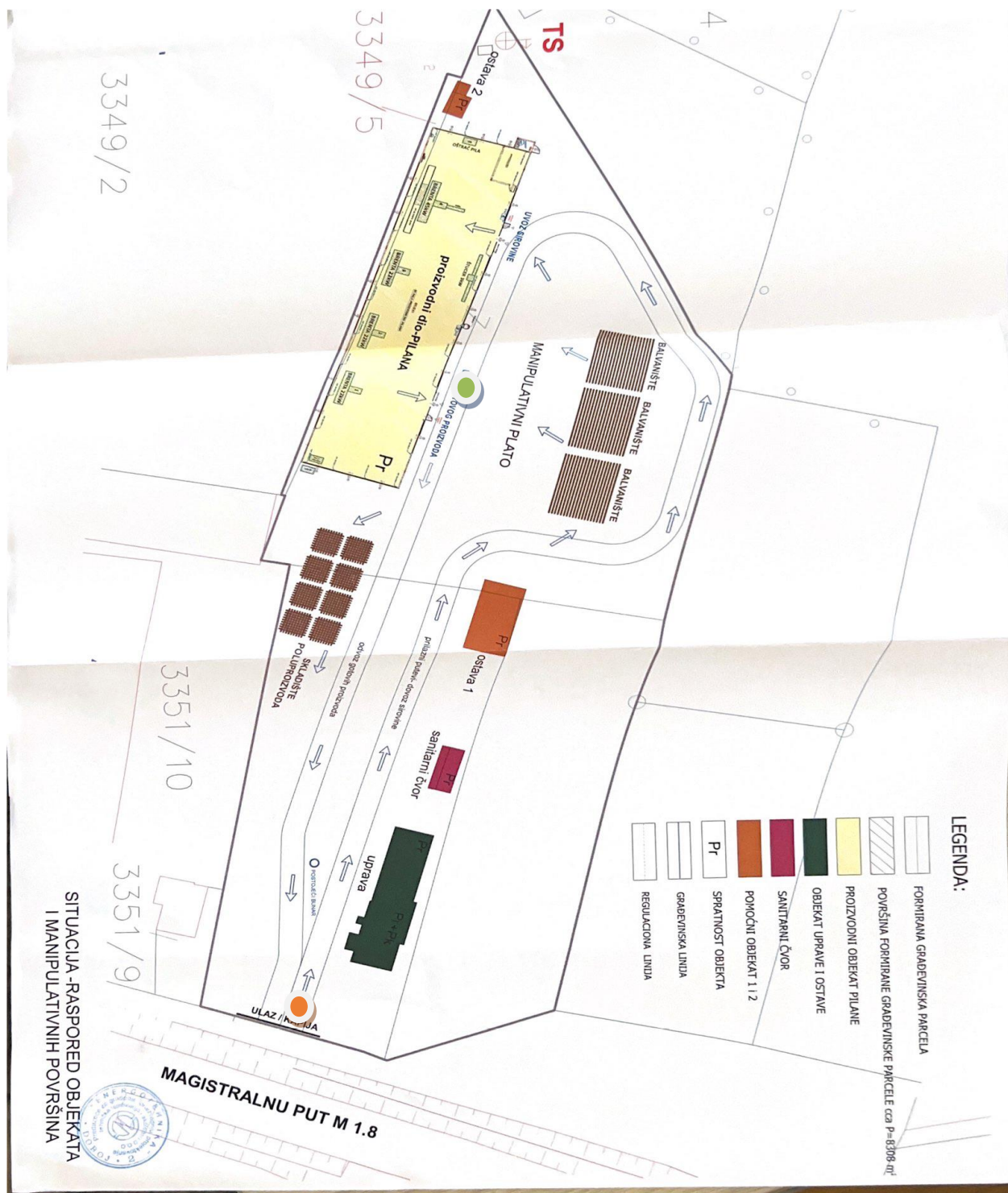
- 1). Zagađivanje zemljišta i podzemnih voda u slučaju neadekvatnog tretmana sanitarnih i fekalnih otpadnih voda;
- 2). Neadekvatno zbrinjavanje komunalnog otpada;
- 3) Zagađivanje vazduha
- 4) Povišeni nivoi buke
- 5). Izbijanje i širenje požara;

Dana **06.06.2023.** u krugu **pogona za primarnu preradu drveta koja je u vlasništvu Ivković Veljka, opština Pelagićevo** izvršena su **mjerenja nivoa buke i koncentracija parametara kvaliteta vazduha na lokaciji** od strane ovlaštenih lica Radis d.o.o. Istočno Sarajevo.

Mjerenja nivoa buke i koncentracija parametara kvaliteta vazduha na lokaciji su vršena na dva mjerna mjesta i to :

Ulaz u krug preduzeća (mjerno mjesto 1)

Krug preduzeća kod proizvodne hale (mjerno mjesto 2)

Slika 5. Skica mjernih mjesta

- Ulaz u krug preduzeća **(mjerno mjesto 1)**
- Krug preduzeća kod proizvodne hale **(mjerno mjesto 2)**

Rezultati mjerenja indikativnih parametara kvaliteta vazduha u životnoj sredini

Sadržaj štetnih primjesa u vazduhu zapaža se kod lokalnih zagađenja a zavisi od broja i intenziteta izvora iz kojih se emituje prašina, izduvni gasovi iz transportnih sredstava i sl.

Pri normalnom radu objekta pored produkata sagorjevanja motora sa unutrašnjim sagorjevanjem transportnih sredstava realna je mogućnost da se u atmosferu emituje i određena količina prašine i sl. Do pojačane emisije prašine može doći samo u slučaju akcidentne situacije. U tom slučaju u kratkom vremenskom roku može doći do emisije veće količine prašine, a u zavisnosti od meteoroloških parametara ona se može raznositi i deponovati na manjoj ili većoj udaljenosti od objekta.

Emisija gasova (CO_2 , CO, HCHO, SO_2 , čađi i dr.) nastalih sagorjevanjem pogonskih goriva (nafta, benzin) u transportnim sredstvima doprinosi narušavanju kvaliteta vazduha.

Pogonska goriva (benzin, nafta) su po svom hemijskom sastavu ugljovodonici. Sa stanovišta aerozagađenja pod pojmom ugljovodonika podrazumijevaju se oni organski spojevi koji se mogu pojaviti u gasovitoj fazi u vazduhu. To su uglavnom spojevi koji u svom molekulu imaju do 12 C atoma. Ugljovodonici u atmosferi ulaze u hemijske reakcije, a kao rezultat nastaju sekundarni polutanti i reakcioni intermedijari koji igraju značajnu ulogu kao aerozagađivači. Pomenuti produkti učestvuju u fotolitičkom ciklusu, reagujući sa kiseonikom ili ozonom pri čemu nastaju slobodni radikali. Brzina eliminisanja emitovanih ugljovodonika iz atmosfere zavisi od vrste ugljovodonika i stepena njegove aktivnosti. Na ovo prvenstveno utiče solarna radijacija i ostali polutanti koji učestvuju u fotolitičkom ciklusu.

U Republici Srpskoj je izašla Uredba koja reguliše mjere za sprječavanje ili smanjenje uticaja kvaliteta vazduha na životnu sredinu. **Uredba o vrjednostima kvaliteta vazduha („Službeni glasnik Republike Srpske br. 124/12)** propisuje granične vrijednosti, tolerantne vrijednosti i granica tolerancije za zaštitu zdravlja ljudi zagađujućih materija u vazduhu.

Zagađujuće materije prisutne u zraku dijelimo na osnovne (klasične) i specifične zagađujuće materije:

- Osnovne, koje su široko rasprostranjene i neizbježno prisutne u svakodnevnim ljudskim aktivnostima – sumpor-dioksid, suspendovane čestice (dim, čađ, prašina), azotovi oksidi, ugljen-monoksid i prizemni ozon, smatramo indikatorima kvaliteta zraka, s obzirom na njihovu rasprostranjenost.

Specifične zagađujuće materije, ugljikovodici, fluoridi, hlor, teški metali iz procesa proizvodnje i sagorijevanja, su u velikoj mjeri rasprostranjeni u industrijskim područjima. U urbanim i industrijskim područjima kvalitet zraka u najvećoj mjeri zavisi od smjese zagađujućih materija koje se formiraju pod određenim uslovima (vrsta i količina emisije, topografija i meteorološki uslovi), pa su za urbane sredine usvojeni pojmovi „zimski smog” i „ljetni smog”. "Zimski smog", predstavlja zagađenje materijama iz procesa sagorijevanja fosilnih goriva, koja sadrže sumpor, i suspendovanih čestica. Zajedničko djelovanje sumpor-dioksida i suspendovanih čestica je pojačano u odnosu na efekat pojedinačno svake od ovih materija. "Ljetni smog" predstavlja smjesu oksidanasa, tzv. fotohemijskih oksidanasa koji nastaju kao proizvod djelovanja ultravioletnog zračenja na smjesu prisutnih zagađujućih materija (azotovi oksidi, ugljikovodici). Pod uticajem sunčeve svjetlosti razlaže se azot-dioksid i oslobađa atom kisika koji je reaktivan i stvara ozon. Ovaj kompleks materija javlja se isključivo ljeti pri određenim meteorološkim uslovima. Ozon koji čini glavni sastojak ove smjese nazivamo "prizemni ozon", jer se on formira u nižem sloju troposfere, što nije isto što i ozon prisutan u stratosferi. Za razliku od drugih štetnih materija, kao što su ugljen-monoksid i olovo, koji poslije udisanja razvijaju toksične efekte u drugim dijelovima organizma, prizemni ozon djeluje destruktivno na respiratorni trakt. Izvori zagađenja zraka rezultat su uglavnom ljudskih aktivnosti i mogu se svrstati u tri grupe: stacionirane, pokretne i izvore iz zatvorenog prostora.

Stacionirani izvori zagađenja su industrijski, poljoprivredne aktivnosti, komunalni, kao što su industrijska postrojenja, zagrijavanje, spaljivanje otpada, individualna ložišta, i dr.

Pokretni izvori koji obuhvataju bilo koji oblik vozila motora sa unutrašnjim sagorijevanjem i izvori zagađenja iz zatvorenog prostora, koji obuhvataju pušenje cigareta, biološka zagađenja, emisija od sagorijevanja i zagrijavanja, emisija od različitih materijala ili materija kao što su isparljiva organska jedinjenja, olovo, radon, azbest i različite sintetičke hemikalije i dr.

Sumpordioksid - U atmosferi se nalazi niz različitih oblika sumpora, počev od elementarnog preko različitih jedinjenja: sumpornih oksida (sumpordioksid i sumportrioksid), njihovih jedinjenja sa vodenom parom (sumporne i sumporaste kiseline), kao i soli ovih kiselina (sulfati i sulfiti) do hidrida sumpora (vodoniksulfid). Smatra se da 1/3 ukupnog sumpora u atmosferi potiče od sagorevanja fosilnih goriva (uglja i nafte). Velika količina sumpornih jedinjenja oslobađa se sagorevanjem pri proizvodnji energije, topljenjem ruda metala koje sadrže sumpor, kao i iz industrije celuloze i hartije, gde se oslobađaju velike količine vodonik-sulfida. Sumporni oksidi, naročito kada se emituju u vazduh zajedno sa čađi, u prisustvu vodene pare

dovode do formiranja toksične magle (smoga) koja prouzokuje oštećenje plućnog parenhima. Prosečne godišnje koncentracije sumpordioksida u predelima koji su daleko od bilo kakvih čovekovih aktivnosti se kreće ispod $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a urbanim sredinama od 20 - $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Prema preporuci Ujedinjenih Nacija (UN) i Svetske zdravstvene organizacije (SZO), prosečna godišnja koncentracija sumpordioksida bi trebalo da bude ispod $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Kao plin teži je od zraka, bezbojan, karakterističnog i oštrog mirisa, nadražujuće djeluje na sluzokožu, javlja se u velikom broju izvora u malim koncentracijama. U određenim vremenskim razdobljima (zimi, zbog zagrijavanja) stalno je prisutan u zraku naseljenih mjesta. Štetno djeluje na organizam čovjeka, naročito na disajni trakt. Izaziva kašalj, bronhitis, slabost, a u većim koncentracijama ima toksično djelovanje. Sumporni dioksid otopljen u padavinama, izaziva kisele kiše, te tako agresivno djeluje na živu i mrtvu prirodu.

Tabela 4. Karakteristike SO_2

hemijska formula	SO_2
Izvor	nalazi se u vulkanskim plinovima i proizvodima izgaranja (nastaje kao posljedica sagorijevanja fosilnih goriva bogatih sadržajem sumpora)
Miris	nadražujući i prodoran miris, bez boje, slatkastog okusa
Gustoća	2,551 [g/l] (teži od <u>zraka</u> , u zatvorenim prostorima nalazio bi se na dnu prostorije)
Zapaljivost	nije zapaljiv niti podržava gorenje
topljivost	topljiv je u vodi, etanolu i eteru, nastaje sumporna kiselina koja je otrovna i djeluje korozivno
Djelovanje na okolinu	Slobodni nemetalni oksidi sumpora i azota vežu u atmosferi s vodenom parom u spojeve sumporne i azotne kiseline, a koje potom padaju u obliku padavina (kisele kiše) na zemlju. Kisele kiše predstavljaju jedan od glavnih uzroka odumiranja šuma jer se sumporni dioksid, koji je inače daleko najštetnija tvar u zraku, u spoju s vodom pretvara u sumpornu kiselinu koja ima pogubno djelovanje na čitavu floru. Sumporna kiselina ima izrazito negativno djelovanje naročito na zelene biljke jer se njime remeti proces fotosinteze, otapa hranjive tvari koje su im potrebne za izgradnju stanica i oštećuje korjenje. Osim biljaka, kisele kiše ozbiljno zagađuju i vode kojima se drastično smanjuje Ph vrijednost, a posljedica je toga narušavanje čitavog ekosistema

	jer veliko smanjenje Ph vrijednosti dovodi do izumiranja mikroorganizama te je jasno da se javlja i problem pitke vode.
Djelovanje na organizam	kod ljudi izaziva jak nadražaj dišnih puteva

Sumporni dioksid djeluje nadražujuće na sluznice i gornje dišne puteve. Veća količina udisanog SO₂ zadržava se u nosu i grlu, a samo manja količina dospije u pluća (pri normalnom disanju kroz nos). Reakcije ljudi su različite, jer im osjetljivost na SO₂ nije ista. Dokazano je da koncentracija od 1 ppm kroz 6 sati nije izazvala većih poteškoća. 30 minutno udisanje koncentracije od 5 ppm izazvalo je sušenje bronhija (otežano disanje). Koncentracije iznad 20 ppm su iritirajuće. U ozbiljnim slučajevima, udisanjem visoke koncentracije može doći do sakupljanja tekućine u plućima, smanjenja kisika u krvi i smrti za nekoliko minuta. Simptomi uslijed nakupljanja tekućine u plućima su kašljanje i osjećaj nestašice zraka, a mogu se pojaviti nekoliko sati (ili par dana) nakon izloženosti.

Tabela 5. karakteristike djelovanja SO₂

Koncentracija u %	Koncentracija u ppm	Karakteristika djelovanja
0,0005	5	Duže djelovanje još nije opasno
0,0005 do 0,002	5 – 20	Kod dugotrajnog udisanja dolazi do nadražaja
0,002 do 0,01	20 – 100	Kod udisanja do 1 sata neposredne opasnosti još nema
0,01 do 0,05	100 – 500	Kratkotrajno djelovanje već je opasno po život

Azotdioksid - U atmosferi postoji niz različitih azotnih jedinjenja: azotni oksidi, soli kiselina koje sadrže azot (nitrati i nitriti) i amonijak. Najveća količina azotnih oksida nastaje pri radu elektrana i motornih vozila koje za svoj rad koriste tečno gorivo, pri čemu se stvara visoka temperatura što izaziva reakciju između kiseonika i elementarnog azota iz vazduha, a čiji su produkti azotni oksidi.

Azot dioksid može da se veže za hemoglobin pri čemu se stvara oksiazohemoglobin koji onemogućava osnovnu funkciju hemoglobina - prenos kiseonika. Jedinjenja azota se danas ubrajaju u grupu vodećih karcinogena pluća, želuca i mokraćne bešike. Prosečna godišnja koncentracija azotdioksida u seoskim sredinama se kreće oko $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a u gradovima od 20 do $90 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Prema preporukama SZO, prosečna godišnja koncentracija azotnih oksida ne bi trebala da prelazi $30 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Ugljen-monoksid (ostali nazivi: ugljenik (II) oksid, ugljični dioksid ili ugljikov dioksid; hem. oznaka CO) je gas sastavljen od atoma ugljenika i atoma kiseonika, bez boje, mirisa i ukusa, lakši od vazduha. Ugljen-monoksid je neorgansko jedinjenja ugljenika, i spada u grupu neutralnih oksida (ne reaguju sa vodom, kiselinama i bazama). Jake je citotoksičnosti za živa bića, jer spada u grupu hemijskih zagađivača i najvećih zagađivača vazduha.

CO (ugljen monoksid) je bezbojni plin bez mirisa koji se pojavljuje pri proizvodnji plinskih goriva koja sadrže ugljen monoksid te na mestima na kojima dolazi do nepotpunog izgaranja, a opasnost od trovanja postoji na svim radnim mestima gdje se to zbiva bez dovoljnog pristupa zraka. To su najčešće: niz hemijskih procesa sinteze, redukcija metalnih oksida ugljenom ili koksom u metalurgiji, mehaničarski radovi u autoservisima i garažama kad radi motor sa unutrašnjim sagorijevanjem.

Ugljen monoksid se veže sa hemoglobinom stvarajući karboksihemoglobin, koji ne može prenositi kisik pa dolazi do hipoksije tkiva. Na radnim mestima sa koncentracijom većom od 50 ppm ugljen monoksida u zraku, mogu nastati blagi simptomi hipoksije ako izloženost potraje dovoljno dugo. Pretvorba hemoglobina u karboksihemoglobin funkcija je koncentracije CO u zraku, vremena izloženosti i individualne fizičke aktivnosti o čemu ovise i simptomi trovanja.

Ako se udiše zrak sa velikom koncentracijom CO, smrt može nastati za 1-2 minute. Kada se udišu nešto manje koncentracije, u otrovanih osoba se pojavljuje zujanje u ušima, vidni poremećaji, konfuzno ponašanje, razdražljivost i mišićna slabost. Otrovani je u tom stadiju svjestan opasnosti, ali zbog mišićne slabosti nije se u stanju ukloniti iz opasne okoline. Fizički se napreže, još dublje diše i time se stanje još više pogoršava. Dolazi do kome i smrt nastaje zbog paralize centra za disanje. Gubitak svijesti pojavljuje se pri koncentraciji karboksihemoglobina od oko 50%. Posljedice akutnog trovanja mogu se očitovati kao poremećaj pamćenja te slabljenje funkcije vida, sluha i govora.

Hronično trovanje može nastati tokom duže izloženosti malim koncentracijama ugljen monoksida. Simptomi su glavobolja, vrtoglavica, opšta slabost, brzo zamaranje i pri malom naporu

praćeno dispnejom i tahikardijom. Utvrđena je pojava ateroskleroze poslije duže izloženosti i malim koncentracijama ugljen monoksida.

Ako trovanje ugljenm monoksidom ne završi fatalno, oporavak je obično potpun. Ipak, treba napomenuti da jaka tkivna hipoksija može prouzročiti degenerativne promjene stanica mozga sa trajnim oštećenjem ekstrapiramidnih puteva i drugih dijelova CNS-a. Smatra se da izloženost CO u malim koncentracijama može utjecati na miokard smanjivanjem krvnog protoka u koronarnim arterijama, što se posebno ogleda u jakih pušača.

Na poslovima na kojima se stvara CO ne smiju raditi osobe sa hroničnim kardiovaskularnim smetnjama i jačom anemijom.

Radna sposobnost nakon trovanja ugljenm monoksidom ocjenjuje se prema težini i komplikacijama koje su ostale nakon završenog liječenja.

Ugljen monoksid (hem.oznaka CO) je gas sastavljen od atoma ugljenika i atoma kiseonika, bez boje, mirisa i ukusa, lakši od vazduha. Jake je citotoksičnosti za živa bića, jer spada u grupu hemijskih zagušljivaca i najvećih zagađivača vazduha. Oko 50% trovanja u svetu otpada na trovanje ovim gasom. Nastaje u toku nepotpune oksidacije organskih materija. Izduvni gasovi motora sa unutrašnjim sagorevanjem jedan su od najvećih zagađivača atmosfere ovim gasom (sa 1-14 vol%) zatim, slede izduvni gasovi koji nastaju u toku proizvodnje gvožđa kao i gasovi pri sagorevanju uglja u termoelektranama, i u procesu proizvodnje u rafinerijama nafte i hemijskoj industriji.

Ugljen monoksid, unet u organizam (sa udahnutim vazduhom u plućima) izaziva u organizmu opštu hipoksiju (glad za kiseonikom) jer ima jak afinitet za hemoglobin crvenih krvnih zrnaca. Istiskujući kiseonik iz receptora crvenih krvnih zrnaca on u njima formira ireverzibilnu vezu, (stvaranjem karbonil jedinjenja) koji ograničava transport i iskorišćenje kiseonika u tkivima. Njegov toksični efekat nastaje veoma brzo čak i pri izuzetno malim koncentracijama. Smrtna doza za ljude iznosi 1000-2000 ppm (0,1-0,2 %) pri udisanju gasa od 30 min. Kod visokih koncentracija ugljen monoksida u udahnutom vazduhu smrt može nastati u vremenu od 1-2 minuta. Maksimalna dozvoljena doza ugljen monoksida (MDK) u industriji iznosi 50 ppm (0,005 %) za ekspoziciju do 8 časova. U sledećoj tabeli dati su nivoi CO i njegovi efekti po zdravlje:

Tabela 6. karakteristike djelovanja CO

	2 minuta	5 minuta	15 minuta	40 minuta	120 minuta
200 ppm					Glavobolja
400 ppm				Glavobolja	Vrtoglavica
800 ppm			Glavobolja	Vrtoglavica	Smrt
1600 ppm		Glavobolja	Vrtoglavica	Smrt	
3200 ppm	Glavobolja	Vrtoglavica	Smrt		
6400 ppm	Vrtoglavica	Smrt			
12800 ppm	Nesvijest				

Ozon O₃ je troatomna molekula kisika. Ozon je snažan oksidirajući hemijski spoj. Na Zemlji ne postoje veliki antropološki izvori ozona. On pravi vitalni sloj u stratosferi koji nas štiti od negativnog efekta ultraljubičastih zraka sa Sunca. Količina ozona u atmosferi je relativno mala, maksimalna koncentracija ne prelazi 0,001 %. Uz pozitivan efekt stratosferskog ozona, prisutnost ozona u nižim slojevima atmosfere (u troposferi) može u povišenim koncentracijama imati štetan utjecaj na ljudsko zdravlje i rast biljaka. Ozon iritira respiratorne organe, dovodi do pojačanog kašlja, iritacije nosa i grla, poteškoća u disanju i bolove u prsima.

Negativan utjecaj ozona je i u smanjenju otpornosti na infektivne bolesti zbog djelimične destrukcije plućnog tkiva. Vjeruje se da dugotrajna izloženost ozonu uzrokuju brže starenje plućnog tkiva. Ipak ozon ima najsnažniji efekt na ljudsko zdravlje kao dio fotohemijskog smoga. Ozon je sekundarni onečišćivač, jer se primarno stvara u kompleksnoj reakciji između NO_x i ugljikovodonika. Ozon i NO_x su glavni faktori kod stvaranja fotohemijskog smoga, koji je osobit u zemljama u razvoju.

Problemi vezani za ozon u atmosferi

Jedan od problema su ozonske rupe, odnosno smanjenje ozona u polarnoj stratosferi. Drugi problem je fotosmog, tj. povećanje volumnog udjela ozona u prizemnom vazduhu velikih urbanih područja. Uzročnik ovih problema je antropogena vrsta, a oba problema donose veliki broj štetnih posljedica.

Uticaj povećanog sadržaja ozona:

Kada se spomene ozon uglavnom se pomisli na ozon koji je prisutan u stratosferi i koji je koristan, jer formira sloj koji apsorbira dio štetnog ultraljubičastog zračenja. Stalnim mjerenjima koncentracija ozona u stratosferi utvrđeno je da se ona smanjuje što uslovljava nastajanje ozonskih rupa.

Glavni reaktanti tog reakcijskog mehanizma su azotni oksidi i freoni. Povećanje azotnih oksida u stratosferi može biti uzrokovano ispušnim plinovima aviona. Freoni su inertni u troposferi i kao spojevi malih masa sporo difundiraju u stratosferu gdje dolazi do njihove fotodisocijacije i izdvajanje atoma hlora i broma koji direktno sudjeluju u katalitičkom razaranju ozona. S obzirom da raspodjela ozona nije homogena u najnižim slojevima atmosfere, vrše se sustavna mjerenja koncentracija troposferskog ozona, koja imaju cilj određivanja njegove vremenske i prostorne raspodjele. Na taj način se olakšava put ka pronalaženju njegovih izvora i mogućnosti izbjegavanja posljedica, za životnu sredinu koje bi mogle biti prouzrokovane tim porastom koncentracije ozona. Na raspodjelu ozona utiču: temperatura, vlažnost zraka, smjer i brzina vjetrova, dužina trajanja i intenzitet sunčanog perioda tokom dana. Najmanja koncentracija ozona se javlja u zimskom periodu, dok najveća u ljetnom periodu. Osim ovih promjena javljaju se promjene tokom dana, najmanje koncentracije su tokom noći i ranim jutarnjim satima dok su povećane koncentracije u ranim popodnevним satima. Ozon je jak oksidans te kao takav ispoljava svoje štetno djelovanje na čovjeka, biljke, životinje i sve ono što nas okružuje. Štetno djelovanje ozona na čovjeka ispoljava se napadom na sluznicu dišnog sustava i alveola. Kašalj, suhoća grla i bol u prsnoj koži prouzrokovani su pri kratkotrajnim izlaganjima uticaja ozona. Pri koncentraciji od 100 ppb stvara se osjećaj umora tokom fizičke aktivnosti, dok dugotrajno izlaganje izaziva oštećenja pluća. Posebno su djeca i hronični bolesnici osjetljivi na djelovanje ozona.

Ozon u kombinaciji sa sumopdioksidom i azotnim oksidima doprinosi više od 90% u ukupnim gubitcima prihoda poljoprivrede. Ozon svoje oksidacijsko djelovanje i destruktivno djelovanje pokazuje uništavanjem većine organskih boja, muzejskih eksponata, tekstila sintetičkih vlakana, raznih gumenih, plastičnih i drugih materijala. Povećanjem sadržaja ozona u troposferi povećava se oksidacijska sposobnost atmosfere. Plinovi koji nastaju procesima izgaranja SO_x i NO_x oksidiraju sve do najstabilnijih oksida koji se pretvaraju u kapljicama vode u sumpornu i azotnu kiselinu, koje su jake kiseline. Na taj način se stvaraju kisele kiše, koje su izuzetno štetne za vegetaciju a tako i za različite objekte i predmete.

U cilju izrade Dokaza uz zahtjev za izdavanje EKOLOŠKE DOZVOLE izvršena su indikativna mjerenja pojedinih parametara kvaliteta vazduha i analiza buke.

Za mjerno mjesto je odabran prostor koji pripada predmetnom **pogonu za primarnu preradu drveta koja je u vlasništvu Ivković Veljka, opština Pelagićevo**. Izbor mjernog mjesta je definisan kao adekvatan za detektovanje zagađujućih materija (pogodna ruža vjetrova i sl.).

Za izradu Dokaza uzeto je 2. mjerna mjesta i to :

- Ulaz u krug preduzeća **(mjerno mjesto 1)**
- Krug preduzeća kod proizvodne hale **(mjerno mjesto 2)**

Mjerenje parametara pokazatelja kvaliteta vazduha CO, SO₂, NO₂ izvršeno je pomoću uređaja iBrid MX6, a mjerenje PM₁₀ pomoću uređaj PC 220 i O₃ CROWCON Gasman O₃.

Tabela 7. Pregled graničnih i izmjerenih vrijednosti kvaliteta vazduha na lokaciji

zagađujuća materija	MM 1	MM 2	jedinica mjere	Granična vrijednost (µg/m ³)
SO ₂	8	8	(µg/m ³)	350
PM ₁₀	16	18	(µg/m ³)	50
NO ₂	19	20	(µg/m ³)	150
CO	76	79	(µg/m ³)	Visoka vrijednost 10.000 (µg/m ³)
O ₃	55	56	(µg/m ³)	120

Izmjerene vrijednosti parametara pokazatelja kvaliteta vazduha na predmetnoj lokaciji su niže od maksimalnih graničnih vrijednosti propisanih u Uredba o vrijednostima kvaliteta vazduha ("Sl.glasnik RS", br. 124/12).

Ispitivanje kvaliteta vazduha potrebno je sprovoditi jednom u toku kalendarske godine.

Rezultati mjerenja buke u životnoj sredini

Mjerenje intenziteta ekvivalentnog nivo buke, izvršeno je na definisanim mjernim mjestima.

Za izradu Dokaza uzeto je 2. mjerna mjesta i to :

- Ulaz u krug pogona (**mjerno mjesto 1**)
- Krug pogona kod proizvodne hale (**mjerno mjesto 2**)

Mjerno mjesto analize ekvivalentnog nivo buke je obilježeno na slici u prilogu.

Nivo buke mjeran je instrumentom Multiparametarski uređaj LM-8102, serijski broj AK.26512, proizvođač Lutron electronic ent. Co. Karakteristike bukomjera su mjerni opseg od 35 do 130 dB(A) , rezolucije 0.1 dB i tačnosti ± 1.4 dB. Bukomjer ima mogućnost automatskog određivanja Leq, jer se kao osnovni parametar za normiranje komunalne buke koristi ekvivalentni nivo buke Leq.

Neposredno prije svake serije mjerenja buke, bukomjer je kalibrisan odgovarajućim etaloniranim kalibratorom zvuka EXTECH 407776 radi provjere čitavog mjernog sistema.

Karakteristike upotrebljenog kalibratora: - izlazni signal: 94, 114 dB,

- izlazni signal frekvencije: 1000 Hz,
- radna temperature: 0°-50° C,
- napajanje. 2 x baterija 9V,
- standard: IEC 60942-11 klasa 2

Izmjereni nivoi buke normirani su u skladu sa Pravilniku o graničnim vrijednostima intenziteta buke (Sl.list Republike Srpske 02/23).

Rezultati indikativnog mjerenja 15-min. ekvivalentnih nivoa vanjske buke (Leq) na definisanom mjernom mjestu prikazani su u tabeli 8.

Tabela 8. Rezultati mjerenja vanjske buke

Oznaka mjernog mjesta	Mjerni interval	Mjerna veličina	Izmjerena vrijednost dB (A)	Najviši dozvoljeni nivo dB (A)	Akustično područje (zona)
MM1	15-min.	Leq	57,4	65	4
MM2	15-min.	Leq	64,2	65	4

Klimatski uslovi: : za vrijeme mjerenja bilo je vrijeme bez padavina .

Komentar dobijenih rezultata:

Nakon izvršenog indikativnog 15-minutnog mjerenja buke na lokaciji MM1 i MM2 dobili smo vrijednost **ekvivalentnog nivoa buke na MM1 Leq od 57,4 dB (A) i na MM2 Leq od 64,2 dB (A)** . U toku mjerenja max. nivo buke iznosio je 64,8 dB(A) a min. 55,0 dB(A). Mjerno mjesto MM1 I MM2 nalazi se u zoni 4 prema Pravilniku o graničnim vrijednostima intenziteta buke (Sl.list Republike Srpske 02/23) tj. Područja mješovite namjene, odnosno područja većinski poslovne namjene (poslovno-stambena područja, trgovačko-stambena područja) i područja neposredno uz magistralne i glavne gradske saobraćajnice. U ovoj zoni dozvoljeni nivo dnevne buke iznosi 65 dB(A). Na osnovu dobijenih rezultata konstatujemo da vrijednost izmjerenog ekvivalentnog nivoa buke na mjernom mjestu MM1 I MM2 **ne prelazi** dopuštene normative za nivo buke u životnoj sredini prema navedenom Pravilniku.

Ispitivanje ekvivalentnog nivo buke potrebno je sprovoditi dva puta u toku kalendarske godine.

Emisija u vode (mogućnost zagađenja podzemnih voda)

Atmosfereske vode koje dopiju na krovne površine skupljaju se u oluke i obodnim kanalima odvođe u okruženje. U okviru predmetnog postrojenja izgrađena je trokomorna septička jama i u nju se skupljaju sanitarne otpadne vode.

Pilanski krug je djelimično uređen sa urađenim obodnim kanalima za prihvatanje voda koje dopiju na manipulativne površine postrojenja. S obzirom da vode koje dopiju u krug preduzeća, sapiraju na njemu nataložene nečistoće, a između ostalog i procurila goriva, ulja i maziva, potrebno je izgraditi nepropusni, trokomorni taložnik, odgovarajućih dimenzija kako bi se vode prečistile prije ispuštanja u prirodni recipijent.

Poslije izgradnje taložnika Investitor je dužan da angažuje ovlaštenu organizaciju, koja će izvršiti ispitivanje kvaliteta prečišćenih voda u skladu sa Pravilnikom o uslovima za ispuštanje otpadnih voda u površinske vode ("Sl.glasnik RS", br. 44/01). Ukoliko rezultati ispitivanja budu niži od graničnih vrijednosti propisanih Pravilnikom, prečišćene vode se mogu ispuštati u prirodni recipijent.

Odnosno, sa stanovišta zaštite voda u sklopu navedenog objekta i pomenute djelatnosti, postoji i potrebno je da se izvedu slijedeće mjere zaštite:

- Za odvod sanitarno – fekalnih otpadnih voda izgrađena je vodonepropusna septička jama, u skladu sa Pravilnikom o tretmanu i odvodnji otpadnih voda za područja gradova i naselja gdje nema javne kanalizacije ("Sl. glasnik RS", broj 68/01).
- Sav komunalni otpad potrebno je da se odlaže u odgovarajuće kontejnere, a dalje u saradnji sa loklanom komunalnom službom odvozi na uređenu deponiju.

Ispitivanje kvaliteta voda potrebno je sprovoditi dva puta u toku kalendarske godine

Tabela 9. Graničnim vrijednosti za otpadne vode prema Pravilniku o uslovima ispuštanja otpadnih voda u površinske vode („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 44/01).

PARAMETRI	JEDINICA MJERE	METODA	GRANIČNE VRIJEDNO STI
temperatura	°C	DIN 38404-4	30
pH	jedinica pH	BAS ISO 10523	6,50-9,00
Talog nakon 0,5 časova taloženja	ml/l	Taloženje i Imhof-ovom lijevku	0,5
Elektroprovodljivost	µS/cm	BAS EN 27888:2002	-
HPK	gO ₂ /m ³	BAS ISO 58155815	125
Amonijačni-azot	g/m ³ N	BAS ISO 7150	10
Nitritni- azot	g/m ³ N	EPA 354,1	1
Nitratni- azot	g/m ³ N	BAS ISO 7890	10
Ukupni azot	g/m ³ N	BAS EN 25663	15
Ukupni fosfor	g/m ³ P	BAS EN ISO 6878	3

Sulfati	g/m ³	EPA 375.3	200
Hloridi	g/m ³	BAS ISO 9297	250
Gvožđe	mg/m ³	BAS ISO 6333	2000
Cink	mg/m ³	BAS ISO 8288	1000
Olovo	mg/m ³	BAS ISO 8288	10
Bakar	mg/m ³	BAS ISO 8288	300
Arsen	mg/m ³	BAS EN ISO 11969	100
Kadmijum	mg/m ³	BAS ISO 8288	10
Nikl	mg/m ³	BAS ISO 8288	10
Mangan	mg/m ³	BAS ISO 6333	500
Mineralna ulja	mg/m ³	JUS H.Z1.151	500

Rezultati ispitivanih parametara se moraju nalaziti ispod maksimalno dozvoljenih vrijednosti koje su određene Pravilnikom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u površinske vode („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 44/01).

Emisija u zemljište (mogućnost zagađenja zemljišta)

Iz predmetnog pogona, prema opisu poslova koji se vrše u njemu, kao otpad procesa rada javlja se piljevina, okorci i ostali drveni otpad koji se prodaje drugim licima kao energent u kotlovnica. Takođe, na lokaciji se stvara i izvjesna količina komunalnog otpada i sličnog komercijalnog otpada, koji se sa lokacije odprema u dogovoru sa lokalnom komunalnom službom.

Na predmetnoj lokaciji, u skladu sa Pravilnikom o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 19/15, 79/18), a prema porjeklu, za potrebe upravljanja otpadom odgovorno lice treba da klasifikuje otpad, te prema opisu poslova koji se vrše na lokaciji i u skladu sa pomenutim Pravilnikom, mogu se očekivati sledeće vrste otpada:

Tabela 10. Šifre otpada prema Pravilnikom o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 19/15, 79/18) prema porjeklu

Šifra	Naziv otpada
03 01 05	piljevina, iverje, strugotine, medijapan i furnir
13 05 02*	muljevi iz separatora ulja/voda
13 05 07*	zauljena voda iz separatora ulje/voda
19 12 01	papir i karton
20 03 01	komunalni otpad (miješani opštinski otpad)
20 03 04	Muljevi iz septičkih jama

g) OPIS PRIRODE I KOLIČINE PREDVIĐENIH EMISIJA IZ POSTROJENJA U SVE DJELOVE ŽIVOTNE SREDINE (VAZDUH, VODA, ZEMLJIŠTE) KAO I IDENTIFIKACIJA ZNAČAJNIH UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Problem zaštite životne sredine postao je danas jedan od prvorazrednih društvenih zadataka. Danas prisutne negativne posljedice na životnu sredinu uglavnom su rezultat pogrešno planirane industrijalizacije, izgradnje stambenih naselja, saobraćajnih sistema, nekontrolisane i neadekvatne upotrebne energije kao i nedovoljnog poznavanja osnovnih zakonitosti iz domena životne sredine. Kao posledica potencijalnih opasnosti može doći do direktnog i indirektnog ugrožavanja vazduha, površinskih i podzemnih voda i zemljišta.

Popis mjesta nastanka i kvantitativne i kvalitativne karakteristike svih zagađenja

Opšta zakonska obaveza Investitora je da obezbjedi preduzimanje svih odgovarajućih preventivnih mjera u cilju sprečavanja zagađenja: izbjegavanje produkcije otpada, efikasno korištenje prirodnih resursa, preduzimanje neophodnih mjera za sprečavanje nesreća, akcidenata i ograničavanje njihovih posljedica, preduzimanje neophodnih mjera nakon prestanka rada postrojenja da bi se izbjegao rizik od zagađenja i da bi se lokacija, na kojoj se postrojenje nalazi, a u slučaju potrebe, vratila u zadovoljavajuće stanje.

Sprečavanje zagađivanja, odnosno nastanka emisija, Investitor će ostvariti kroz kontrolu procesa proizvodnje, odnosno ulaz i izlaz sirovina. Mjere prevencije nastanka emisija su i

održavanje komunalne higijene, čišćenje kruga za rad, održavanje uređaja, manipulativnog prostora i prikupljanje otpada, te njegovo adekvatno zbrinjavanje u saradnji sa ovlaštenim organizacijama.

Na predmetnoj lokaciji, **pogona za primarnu preradu drveta koja je u vlasništvu Ivković Veljka, opština Pelagićevo**, bez obzira na sva tehničko-tehnološka rješenja, odnosno korištenje adekvatne opreme i osposobljenosti radnika za rad, može se u određenim situacijama pojaviti problem koji predstavlja izvor zagađenja životne sredine. Odgovorna osoba za rad ovog predmetnog objekta, dužna je da vodi računa o osobinama štetnih supstanci koje se upotrebljavaju pri radu ili se mogu pojaviti na radnim mjestima, kao i o stepenu opasnosti do koga može da budu izložena životna sredina, kao i ljudstvo angažovano u radu. Uticaj predmetnog objekta na životu sredinu može se posmatrati kroz:

- uticaj u fazi izgradnje
- uticaj u toku redovne eksploatacije
- uticaj u vanrednim situacijama

Uspješnost svakog rješenja u domenu zaštite životne sredine podrazumijeva svestrano sagledavanje i definisanje svih aspekata mogućih uticaja. Na predmetnoj lokaciji svi objekti su već izgrađeni, te se neće obrađivati uticaji u toku izgradnje. Dajemo napomene o mogućim uticajima na predmetnom lokalitetu, odnosno o mogućim ekološkim incidentima i mjerama za njihovo sprečavanje, za **pogon za primarnu preradu drveta koja je u vlasništvu Ivković Veljka, opština Pelagićevo**, te s tim u vezi navodimo:

1. Zaštita od požara eksplozije će se sprovoditi protivpožarnim aparatima, obukom radnika, te u slučaju potrebe vodom iz sopstvene vodovodne mreže. Elektro instalacije mašina i instalisane opreme, moraju se kontrolisati i održavati u ispravnom stanju. Takođe, kontrolisaće se i gromobranska instalacija. Za sprečavanje posljedica nestručnog rukovanja instalacijama postrojenja dozvoljeno je rukovanje samo ovlaštenom i osposobljenom osoblju.
2. Proizvodnja će se zasnivati na osnovu zahtjeva kupaca, istraživanja tržišta, količine robe na lageru. Na lokaciji predmetnog pogona, neophodno je vršiti kontinuiranu kontrolu sirovine i repromaterijala.
3. Piljevina nastala u procesu proizvodnje krupni drveni otpad i treske se sakupljaju i prodaje drugim licima kao energent u kotlovnici. Iskorišćavanje drvnog otpada na ovaj

način daje dodatnu dimenziju efikasnosti u procesa rada, i ekonomičnosti u radu preduzeća, a samim tim i smanjeni negativni uticaj na životnu sredinu.

4. Klasični komunalni otpad preuzima nadležna lokalna komunalna služba.

Odnosno, takođe mjere koje je potrebno sprovoditi su sledeće:

1. Radnicima treba obezbediti opštu i stručnu obuku za bezbjedno rukovanje sredstvima rada, adekvatnu zaštitnu opremu i dobre higijensko sanitarne uslove.
2. Prije svakog ponovnog puštanja proizvodnih mašina u rad moraju se pregledati i postaviti zaštitne naprave, zatim utvrditi da se u blizini ne nalaze nepozvani radnici ili strani predmeti.
3. Raspored sredstava rada mora biti takav da radnici koji rukuju, kao i radnici koji se nalaze u neposrednoj blizini, ne budu ugroženi od mogućih mehaničkih povreda.
4. Na komandnom pultu svih mašina, postrojenja za proizvodnju i skladištenje moraju biti oznake za pojedine funkcije kao što su oznake za pokretanje i brzinu, oznake radnih elemenata, oznake za rukovanje i komande, oznake sigurnosti i sl.
5. Obavezno vršiti redovne periodične preglede uslova radne sredine, kao i primjene mjera za zaštitu radne i životne sredine.
6. U zakonskim rokovima, vršiti redovne periodične preglede sredstava rada sa aspekta primjene mjera zaštite na radu.
7. Uz svaku radnu mašinu obavezno na vidnom mjestu postaviti uputstvo za upotrebu
8. Na radnim mjestima obavezno postaviti znakove upozorenja u skladu sa elaboratima ZNR i ZOP
9. Obavezno vršiti redovne periodične preglede PPA i hidrantske mreže i njihov servis
10. Obavezno vršiti redovne periodične preglede vatrodojavnih sistema

Svi ovi navedeni uticaji mogu izazvati ekološku nezgodu ili nesreću manjeg ili većeg obima, sa manjim ili većim posljedicama. Uzroci ovih događaja su pretežno u ljudskoj grešci, mada uzrok može biti i kvar opreme ili vanjski činioci. U slučaju nesreće većih razmjera potrebno je obavijestiti nadležni opštinski organ, te preduzeti mjere za akciju nastalog akcidenta. Slijedeća tabela daje pregled mjesta na predmetnom lokalitetu na kojima je moguće očekivati emisiju polutanata po obliku zagađenja:

Tabela 11. Pregled mogućih zagađenja i mjesta emisije

Oblici zagađenja	Porijeklo	Mjesto emisije
Zagađenje zemljišta	Neadekvatno deponovanje čvrstog otpada; sanitarno-fekalne vode;	Predmetna lokacija kao izvori čvrstog otpada i izlivanja sanitarno-fekalne vode;
Zagađenje vode	Otpadne vode sa manipul.površina, sanitarne i fekalne otpadne vode.	Otpadne vode sa manipul. površina; Sanitarne i fekalne otpadne vode;
Zagađenje vazduha	Tehnološki proces proizvodnje	Prašina sa samog procesa proizvodnje
Čvrsti otpaci	Komunalni otpad;	Manipulativna površina, kao izvori čvrstog otpada;

Potrebno je redovno vršiti pregled kompletnih elektroinstalacija sa aspekta zaštite na radu. Pri pregledu obratiti pažnju na propisno uzemljenje svih metalnih masa u sistemu, priključak i ugradnju instalacija i druge mjere zaštite, koje se navode u projektu instalacija.

Obaveza Investitora je da preduzme opsežne preventivne mjere zaštite od požara prema važećim standardima i obezbijedi potrebna sredstva za početno gašenje (protivpožarni aparati), odnosno brzu lokalizaciju požara. Takođe, obaveza investitora je da vrši obuku radnika za stručno i bezbjedno rukovanje uređajima i sredstvima za gašenje, odnosno lokalizaciju požara.

Obaveza Investitora je da obezbijedi periodične preglede sredstava rada, opreme i instalacija, da obezbijedi preglede i mjerenja parametara koji utiču na uslove radne sredine, kao i pregled sa aspekta primjenjivosti mjera zaštite životne sredine. Ovaj pregled mora obaviti verifikovana institucija.

d) OPIS PREDLOŽENIH MJERA, TEHNOLOGIJA I DRUGIH TEHNIKA ZA SPREČAVANJE UTICAJA, ILI UKOLIKO TO NIJE MOGUĆE SMANJENJE EMISIJE IZ POSTROJENJA

Obzirom da su negativni uticaji na životnu sredinu u toku izgradnje objekata u krugu predmetnog postrojenja, bili kratkotrajni i manjeg obima, smatramo da nisu nepovratno negativno uticali na okolinu.

U fazi redovne eksploatacije postrojenja, predlažemo mjere zaštite, koje, ukoliko se primjene, mogu obezbjediti adekvatan rad u smislu očuvanja životne sredine.

d.1. Mjere za zaštitu vazduha

Prašinu iz proizvodnih procesa sakupljati zatvorenim odsisnim sistemom pneumatskog transporta piljevine do depoa piljevine, konstruisanim tako da ne propušta prašinu i da se kontrolisano prazni, a sistem pneumatskog transporta redovno održavati.

- Pridržavati se tehnološkog procesa i svu opremu za smanjenje uticaja u životnu sredinu održavati ispravnom (funkcionalnom) stanju.
- Repromaterijal dopremiti pomoću kamiona i direktno istovarati na određeno mjesto na stovarištu.
- U toku ljetnih mjeseci kao kod jačih vjetrova vršiti kvašenje (prskanje vodom) zone kretanja vozila na stovarištu i saobraćajnica radi sprečavanja podizanja difuzne prašine.
- Uređaji koji emituju buku moraju biti atestirani ili izolovani na način da ne emituju buku u spoljnu sredinu preko dozvoljenog nivoa.
- Redovno održavati formirani rubni zeleni pojas predmetne parcele i sve slobodne površine.
- Kontinuirano održavati sistem za prikupljanje piljevine, pneumatski transport, uređaj za odvajanje onečišćenja u vazduhu (cilkon) i depo za lagerovanje piljevine, te vršiti periodično čišćenje istih.
- U cilju smanjenja emisije štetnih izduvnih gasova, iz prevoznih sredstava, predlažemo korištenje niskosumpornih pogonskih goriva.
- Kontrolu kvaliteta vazduha u krugu postrojenja, treba vršiti jednom godišnje ili po nalogu inspektora.

d.2. Mjere zaštite od buke

U procesu rada predmetnog pogona, radne mašine i prevozna sredstva, i ostala instalisana oprema stvaraju buku određenog intenziteta, koja se pri određenim uslovima može proširiti na bližu okolinu. U ovoj zoni dozvoljeni nivo dnevne buke iznosi 65 dB(A) sobzirom da se predmetni objekat nalazi se u zoni 4 prema Pravilniku o graničnim vrijednostima intenziteta buke (Sl.list Republike Srpske 02/23) tj. Područja mješovite namjene, odnosno područja većinski poslovne namjene (poslovno-stambena područja, trgovačko-stambena područja) i područja neposredno uz magistralne i glavne gradske saobraćajnice. Zaštita okoline od povećane buke nastale procesom rada, dovedena je u dozvoljeni nivo pravilnom primjenom tehnološkog procesa rada. Za održavanje niskog nivoa buke moraju se vršiti redovna tekuća održavanja opreme, redovno podmazivanje rotirajućih mehanizama, zamjene ulja u mašinama, itd, odnosno:

- Radne mašine održavati na nivou koji isključuje pojavu nepotrebnih izvora buke (vibrirajući limovi, oštećenja uzglobljenja, ležajevi i dr.),
- **treba vršiti dva puta u toku godine ili po nalogu nadležnog inspektora mjerenje emisije buke u životnu sredinu, te izmjerene vrijednosti uporediti sa dozvoljenim graničnim vrijednostima. U slučaju odstupanja predvidjeti dodatne mjere zaštite.**

d.3. Mjere za zaštitu vode

- Atmosferske vode sa krovnih površina odvoditi u prirodni recipijent.
- Oborinske vode sa radno manipulativnih površina i platoa odvoditi sabirnim kanalima kroz taložnik radi izdvajanja suspendovanih čestica prije ispuštanja u krajnji recipijent.
- Taložnike za sekundarno taloženje održavati u funkcionalnom stanju i redovno ih čistiti.
- Sanitarne i fekalne otpadne vode upuštati u septičku jamu ili kanalizaciju
- Vozila servisirati u ovlašćenom servisu, koji i zbrinjava korišćena ulja (kamioni i automobili), a viljuškare servisirati na vodonepropusnoj površini koja se čisti suvim postupkom.
- Zabranjeno je vršiti opravke, remont i tankovanje mehanizacije izvan za te namjene predviđenog prostora.
- Piljevinu odlagati u depo piljevine.
- Otvoreni prostor ispred depoa držati u urednom stanju, kontinuirano.
- Na manipulativnom platou pogona postaviti posudu za adsorbens u slučaju prosipanja naft i naftnih derivata. Ukoliko dođe do rasipanja nafte i ulja, odmah izvršiti njegovo kupljenje posipanjem EKOPORA ili sličnog materijala i odstranjivanje zagađenog zemljišta.
- Pridržavati se mjera iz vodoprivredne dozvole.

- Samo prečišćene vode uvoditi u krajnji recipijent, u skladu sa Pravilnikom o uslovima za ispuštanje otpadnih voda u površinske vode (Službeni glasnik Republike Srpske, br. 44/01).
- Mulj, koji se izdvoji taloženjem, treba skupljati u zatvorene nepropusne posude i predavati nadležnoj komunalnoj službi.
- U toku eksploatacije odvodne kanale i taložnike sistema za prečišćavanje voda treba redovno čistiti i kontrolisati njihovu funkcionalnost.
- **Mjerenje kvaliteta voda potrebno je vršiti dva puta u toku kalendarske godine.**

d.4. Mjere za zaštitu zemljišta

Na osnovu očekivanih uticaja rada predmetnog pogona na zemljište, može se donijeti zaključak da nema potrebe za posebnom zaštitom zemljišta na ovoj lokaciji.

- Komunalni otpad se skuplja i odlaže, u za tu namjenu, predviđene kontejnere, do njihovog preuzimanja od strane nadležne komunalne službe.
- Krupni drveni otpad i piljavina se skladišti i prodaju drugim licima kao energent u kotlovnici.
- Na lokaciji neće biti nikakvih nekontrolisanih ispuštanja štetnih i opasnih materija na zemljište, te neće postojati negativan uticaj rada na zemljište i podzemne vode.
- Odgovorno lice dužno je da pripremi i donese Plan upravljanja otpadom u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom ("Sl. glasnik RS", br.111/13, 106/15, 02/18 i 16/18,70/20,63/21).

d.5. Mjere za sprečavanje i smanjenje čvrstog otpada

- Otpad prikupljati i klasifikovati prema Pravilniku o izmjenama Pravilnika o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada ("Sl.glasnik RS", br.79/18), prema porjeklu iz procesa rada, i zbrinjavati ga sa ovlaštenim institucijama, u skladu sa Planom upravljanja otpadom.
- Komunalni otpad odlagati u kontejner i redovno prazniti u saradnji sa lokalnom komunalnom službom.
- Krupni drveni otpad i piljavina se skladišti i prodaje drugim licima kao energent u kotlovnici.

d.6. Ostale mjere zaštite

Sprečavanje potencijalnih opasnosti od nastajanja štetnih emisija vršiti permanentno kroz cijeli period rada pogona i uz primjenu mjera i aktivnosti od kojih ističemo sledeće:

- U cilju zaštite bezbjednosti i zdravlja radnika, zaštite radne i životne sredine investitor je dužan obezbjediti redovnu kontrolu ispravnosti sredstava za rad (njihovo podešavanje, održavanje i čišćenje u skladu sa upustvima proizvođača kao i edukaciju radnika iz oblasti zaštite na radu i zaštite od požara), o čemu treba voditi urednu evidenciju,
- Kako bi se preventivno djelovalo na pojavu neželjenih događaja neophodno je organizovati redovne preglede funkcionalnosti sredstava rada, elektro i gromobranskih instalacija, sistema za vodosnabdjevanje, od strane autorizovane organizacije,
- Rukovanje i održavanje mašina treba sprovoditi prema uputstvima proizvođača,
- Neophodno je obezbjediti odgovarajuću HTZ opremu (zaštitna odjela, obuća, rukavice, antifoni i sl.) za radnike i nadzirati njihovu upotrebu, kao i voditi urednu evidenciju o zaštitnoj opremi koja se koristi,
- Potrebno je obaviti obuku radnika za bezbjedno rukovanje mašinama. Obuku treba da sprovede organizacija registrovana za obavljanje edukacije radnika,
- Sve objekte niskogradnje i visokogradnje kao i sredstava za rad, uređaje i opremu, njihove instalacije i dijelove instalacija koristiti u granicama optimalnih vrijednosti bez preopterećenja ili praznog hoda,
- Zabraniti i strogo kontrolisati da se rasipaju bilo kakvi otpatci do njihovog sakupljanja, te obezbijediti maksimalnu reciklažu korisnog otpada vraćanjem u tehnološki proces,
- Sve zaposlene uključiti u proces ekološke edukacije,
- Obezbijediti stalno praćenje-proučavanje i primjenu ekoloških propisa, pravila i tehnoloških uputstava,
- Stalno raditi na ograničavanju buke isključivanjem rada mašina kada nema potrebe za njihovim radom, održavati ispravnost opreme, itd.,
- Optimalnom organizacijom procesa rada uspostaviti i voditi monitoring i to tako da monitoring bude sastavna funkcija tehnološkog procesa sa svim zahtjevima, ali i prednostima u aktivnostima predmetnog pogona,
- Praćenjem propisa te drugim spoznajama iznalaziti nove metode koje će doprinijeti poboljšanju tehničko-tehnoloških i organizacionih i drugih mjera zaštite radne i životne sredine.

d.7. Mjere prevencije nesretnih događaja

Za sprečavanje eventualnih akcidentnih situacija i regulisanja ponašanja zaposlenih radnika u slučajevima oštećenja, havarije postrojenja, instalacija, prateće opreme i sredstava, treba se pridržavati svih mjera zaštite i definisanih postupaka ponašanja u upustvima za rad i održavanje opreme i sredstava, internim upustvima korisnika, kao i mjere zaštite na radu i protivpožarne

zaštite, predviđenih odgovarajućim Pravilnicima, Elaboratima, Planovima, Zakonima i drugim propisima.

d.8. Mjere nakon zatvaranja postrojenja

- Lokaciju postrojenja vratiti u zadovoljavajuće stanje, ukloniti sav materijal i teren lokacij e potpuno rekutivisati (zatravniti, nanijeti sloj humusa i ozeleniti predmetnu površinu i iz vršiti procjenu uticaja na životnu sredinu za ovu djelatnost.
- Izvršiti ozelenjavanje korištenih površina na lokaciji.

đ) OPIS OSTALIH MJERA RADI USKLADIVANJA SA OSNOVNIM OBAVEZAMA ODGOVORNOG LICA, POSEBNO MJERA NAKON ZATVARANJA POSTROJENJA

Opšta zakonska obaveza Investitora je da obezbjedi preduzimanje svih odgovarajućih preventivnih mjera u cilju sprečavanja zagađenja: izbjegavanje produkcije otpada, efikasno korištenje prirodnih resursa, preduzimanje neophodnih mjera za sprečavanje nesreća, akcidenata i ograničavanje njihovih posljedica, preduzimanje neophodnih mjera nakon prestanka rada postrojenja da bi se izbjegao rizik od zagađenja i da bi se lokacija, na kojoj se postrojenje nalazi, a u slučaju potrebe, vratila u zadovoljavajuće stanje.

U cilju ispunjavanja obaveza sprječavanja zagađivanja, odnosno nastanka emisija, Investitor će ostvarivati kroz kontrolu procesa proizvodnje, odnosno ulaz i izlaz sirovina. Mjere prevencije nastanka emisija su i održavanje komunalne higijene, čišćenje kruga, uređaja, manipulativnog prostora i prikupljanje otpada, te njegovo adekvatno zbrinjavanje u saradnji sa ovlaštenim organizacijama.

- Zaštita od požara eksplozije će se sprovoditi protivpožarnim aparatima, obukom radnika, te u slučaju potrebe vodom iz instalisanog vodosnabdjevanja na lokaciji rada. Elektroinstalacije mašina i instalisane opreme, moraju se kontrolisati i održavati u ispravnom stanju. Takođe, kontrolisaće se i gromobranska instalacija. Za sprečavanje posljedica nestručnog rukovanja instalacijama postrojenja dozvoljeno je rukovanje samo ovlaštenom i osposobljenom osoblju.
- Proizvodnja će se zasnivati na osnovu zahtjeva kupaca, istraživanja tržišta, količine gotovog proizvoda u skladištu. Na lokaciji preduzeća, neophodno je vršiti kontinuiranu kontrolu sirovine i repromaterijala.

- Prije svakog ponovnog puštanja proizvodnih mašina u rad moraju se pregledati i postaviti zaštitne naprave, zatim utvrditi da se u blizini ne nalaze nepozvani radnici ili strani predmeti.
- Raspored sredstava rada mora biti takav da radnici koji rukuju, kao i radnici koji se nalaze u neposrednoj blizini, ne budu ugroženi od mogućih mehaničkih povreda.
- Obavezno vršiti redovne periodične preglede uslova radne sredine, kao i primjene mjera za zaštitu radne i životne sredine.
- U zakonskim rokovima, vršiti redovne periodične preglede sredstava rada sa aspekta primjene mjera zaštite na radu.
- Ukoliko bi došlo da zatvaranja predmetnog preduzeća, potrebno je izvršiti rekultivaciju terena u skladu sa posebnim Projektom rekultivacije (sanacije terena) koji bi se uradio u cilju definisanja svih operacija i zahvata koji se moraju preduzeti u tom slučaju.

e) OPIS MJERA PLANIRANIH ZA MONITORING EMISIJA U ŽIVOTNU SREDINU

U cilju uspostavljanja kontinuiranog praćenja stanja okolne životne sredine, **pogona za primarnu preradu drveta koja je u vlasništvu Ivković Veljka, opština Pelagićevo**, neophodno je preduzimati navedne mjere zaštite, te jednom godišnje vršiti monitoring osnovnih elemenata životne sredine.

Plan monitoringa treba da sadrži:

- Predmet monitoringa,
- Parametar koji se osmatra,
- Mjesto vršenja monitoringa,
- Način vršenja monitoringa odabranog faktora/vrsta opreme za monitoring,
- Vrijeme vršenja monitoringa, stalan ili povremen monitoring,
- Razlog zbog čega se vrši monitoring određenog parametra.

Osnovna namjena plana monitoringa stanja životne sredine jeste sagledavanje efekata preventivnih i zaštitnih mjera i uvođenja neophodnih poboljšanja i ispravki. On olakšava i omogućava adekvatno sprovođenje predloženih mjera prevencije i zaštite.

Tabela 12. Plan monitoringa

Predmet monitoringa		Parametar koji se osmatra	Mjesto vršenja monitoringa	Način vršenja monitoringa odabranog faktora/ vrsta opreme za monitoring	Vrijeme vršenja monitoringa stalan ili povremen monitoring	Razlog zbog čega se vrši monitoring određenog parametra
Faza eksploatacije	Kvalitet vode	Izvršiti analizu voda na određenom emisionom mjestu	Ispust iz taložnika (nakon izgradnje)	Uzimanje uzoraka vode i njihova analiza u laboratoriji	Dva puta u toku godine	Utvrđivanje uticaja otpadnih voda na kvalitet površinskih i podzemnih voda
	Kvalitet vazduha	Izvršiti mjerenje parametara pokazatelja kvaliteta vazduha SO ₂ , NO ₂ , CO i PM ₁₀	- Ulaz u krug preduzeća (mjerno mjesto 1) - Krug preduzeća kod proizvodne hale (mjerno mjesto 2)	Terensko ispitivanje mobilnom automatskom opremom	Jednom u oku godine ili po nalogu inspektora	Utvrđivanje uticaja na kvalitet vazduha
	Nivo buke	Izvršiti mjerenje nivoa buke u krugu postrojenja	- Ulaz u krug pogona (mjerno mjesto 1) - Krug pogona kod proizvodne hale (mjerno mjesto 2)	Mjerenje portabl uređajima	Dva puta u toku godine ili po nalogu inspektora	Utvrđivanje uticaja buke na životnu sredinu

	Kvalitet zemljišta	Vizuelno nadgledanje površina lokacije	- Na lokaciji pogona	Uzimanje uzorka zemljišta	Po nalogu inspektora	Prosipanje sirovina, otpada
--	--------------------	--	----------------------	---------------------------	----------------------	-----------------------------

S obzirom na proizvodni proces, neophodno je vršiti monitoring emisije materija koje doprinose narušavanju kvaliteta vazduha (SO₂, NO₂, CO i PM₁₀). Za sprovođenje mjerenja potrebno je angažovati za to ovlaštene institucije, koje će sprovesti mjerenja u skladu sa Uredbom o vrijednostima kvaliteta vazduha („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 124/12). Mjerenja se trebaju vršiti jednom godišnje ili po nalogu inspektora.

Kontrola kvaliteta voda takođe je obavezna, a mora biti u skladu sa Pravilnikom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u površinske vode. Ovim pravilnikom utvrđuju se uslovi ispuštanja otpadnih voda ili efluenta postrojenja za prečišćavanje, granične vrijednosti štetnih i opasnih materija koje se smiju ispuštati u površinske vode sa dozvoljenim vrijednostima.

Monitoring otpadnih voda je programirani proces uzimanja uzoraka, analiziranja, zapisivanja i prenošenja podataka o karakteristikama voda sa ciljem ocjene saglasnosti sa dozvoljenim vrijednostima za kvalitet efluenta.

Program i plan praćenja kvantitativnih i kvalitativnih karakteristika ovih voda izrađuje organ odgovoran za upravljanje riječnim slivom koji na kraju prima efluent. Program i plan se izrađuje u skladu sa odredbama Pravilnika o uslovima ispuštanja otpadnih voda u površinske vode, a njime se određuju: mjerne tačke, broj mjerenja u toku kalendarske godine (2), trajanje svakog mjerenja (1čas), način i mjerenje uzoraka, u uzorcima se testiraju parametri: temperaturu, pH, talog nakon 0,5 h taloženja, ukupne suspendovane materije, BPK₅, HPK-dihromatin, amonijačni azot, nitritivni azot, nitratri azot, ukupni azot i ukupni fosfor i parametri specifični za uzorkovanu vrstu vode.

Rezultati mjerenja se dostavljaju nadležnom organu početkom kalendarske godine, godišnji izvještaj za prethodnu godinu. U koliko mjerenja pokažu da kvalitet ispuštene vode ne odgovara zakonskim normama neophodno je zaustaviti ispuštanje vode i ugraditi dodatni sistem za prečišćavanje.

Radni proces u proizvodnom pogonu predstavlja izvor buke.

U narednom periodu mjerenje buke treba vršiti dva puta u toku godine ili po nalogu inspektora.

ž) OPIS ALTERNATIVNIH RJEŠENJA U ODNOSU NA PREDLOŽENU LOKACIJU I TEHNOLOGIJU

Kod izbora lokacije, Investitor se odlučio za odabranu lokaciju ne prezentujući moguća alternativna rješenja. Izabrana lokacija je rezultat određene procjene za uspješnu eksploataciju predmetnog objekta sa svrhom obavljanja djelatnosti, drvne industrije.

Zaštita životne sredine, a posebno zaštita pejzažnih vrijednosti, vazduha, kao i podzemnih i površinskih voda predstavlja trajan i važan zadatak koju nosilac zahvata mora sistematski i kumulativno provoditi. Za eksploataciju na predmetnom lokalitetu, Investitor je kontaktirao nadležne institucije opštine Čajniče o planiranom zahvatu (radu pogona).

Obzirom na položaj lokacije zahvata i radni proces, odnosno nemogućnosti prekograničnog uticaja realizacije zahvata na okolinu i globalnog uticaja na životnu sredinu, ocjenjeno je opravdanim izuzimanje ovog poglavlja iz sadržaja Dokaza.

U vezi mogućih uticaja na životnu sredinu, može se utvrditi da su isti svedeni na minimum već samim odabirom lokacije za predmetnog pogona. Naime činjenica je da u blizini lokacije zahvata nisu registrovana zaštićena područja i objekti prirodne i kulturne baštine, da se ista nalazi izvan zone sanitarne zaštite izvorišta, te da u neposrednoj blizini nema prirodnih i akumulacijskih jezera, pa stim u vezi i ne postoji realna potreba za obrazloženje pod pojmom alternativnih rješenja.

z) PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM

Neadekvatno tretiran otpad u segmentu sakupljanja i transporta utiče na kvalitet života u naseljima, kvalitet vazduha i zemljišta uzrokovan stvaranjem prašine, zvuka, mirisa, patogenih mikroorganizama, otpada koji raznosi vjetar.

Vrsta i klasifikacija otpada na predmetnoj lokaciji je određena na osnovu podataka dobijenih od strane direktora preduzeća **pogona za primarnu preradu drveta koja je u vlasništvu Ivković Veljka, opština Pelagićevo** uvidom u dostavljenu dokumentaciju i obilaskom preduzeća.

U krugu **pogon za primarnu preradu drveta koja je u vlasništvu Ivković Veljka, opština Pelagićevo**, prema porijeklu nastanka definisane su dvije vrste otpada i to: komunalni otpad nastao kao posljedica aktivnosti uposlenih radnika preduzeća (nastaje održavanjem higijene radnika zaposlenih na lokaciji kao i posjetilaca, održavanjem i čišćenjem radnih prostorija i sl.) i drveni otpad nastao preradom drvne mase Pravilnika o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada ("Sl. glasnik RS", br.79/18).

Zbrinjavanje otpada koji nastaje u oblasti drvne industrije a koju obavlja **pogon za primarnu preradu drveta koja je u vlasništvu Ivković Veljka, opština Pelagićevo**, se vrši u kontejnere a na taj način sakupljeni otpad preuzima komunalno preduzeće i isti deponuje i zbrinjava na mjestu predviđenom za deponovanje otpada, ali riječ je o manjim količinama otpada.

Tabela 13. Šifre otpada prema Pravilniku o izmjenama Pravilnika o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada ("Sl.glasnik RS", br.79/18), prema porjektu

Šifra	Naziv otpada
03 01 05	piljevina, iverje, strugotine,medijapan i furnir
13 05 02*	muljevi iz separatora ulja/voda
13 05 07*	zauljena voda iz separatora ulje/voda
19 12 01	papir i karton
20 03 01	komunalni otpad (miješani opštinski otpad)
20 03 04	Muljevi iz septičkih jama

* opasan otpad

Pod opasnim otpadom se smatra onaj otpad koji je obilježen u katalogu otpada pod stavkom opasan. Otpad čiji sadržaj je nepoznat smatra se opasnim dok se ne ustanovi da li je taj otpad opasan ili bezopasan.

Opasan otpad se može pomješati sa drugim otpadom ili materijalima samo na osnovu posebne dozvole nadležnog organa za zaštitu životne sredine.

Opasan otpad se skuplja odvojeno, na način da se onemogući zagađivanje i šteta po životnu sredinu. Predaja otpada preduzeću koje je ovlašteno za sakupljanje opasnog otpada vrši se u skladu sa podzakonskim aktom.

Piljevina, iverje, strugotine, medijapan i furnir, pod šifrom 03 01 05 po katalogu otpada, nisu opasni po ljudsko zdravlje. Piljevina koja nastaje prilikom obrade drveta, sa radnih mjesta odlaže se sistemom za odsis piljevine i lageruje u depo piljevine. Piljevina, okorci i odsječci se prodaju zainteresovanim fizičkim licima kao poljoprivredno sredstvo ili kao ogrevni materijal.

Muljevi iz separatora ulja, pod šifrom 13 05 02* i zauljena voda iz separatora ulje/voda pod šifrom 13 05 07* po Katalogu otpada, spadaju u grupu **OPASNIH** materija. Čišćenje separatora ulja se vrši po potrebi, a najmanje jednom godišnje. Prilikom čišćenja ti muljevi će se skupljati u posebne za to predviđene posude, koje će se nabaviti i u kojima će se muljevi nastali čišćenjem separatora ulja držati do preuzimanja istih od strane ovlaštene organizacije. Odrediće se posebno mjesto na lokaciji za držanje ovih posuda. Kada se bude vršilo čišćenje separatora ulja sklopiće se Ugovor o preuzimanju ovog otpada sa nekom od organizacija koje se bave zbrinjavanjem ove vrste otpada. Količinu nastalog otpada nije moguće odrediti sve dok ne dođe do čišćenja separatora masti i ulja.

Potrebno je voditi urednu evidenciju o:

Datumu čišćenja (separatora ulja, rezervoara)

Količini očišćenih muljeva

Ugovorima i datumu preuzimanja ovog otpada od nadležnih institucija.

Održavanjem higijene radnika zaposlenih na lokaciji kao i posjetilaca, održavanjem i čišćenjem radnih prostorija neminovno nastaje komunalni otpad.

Komunalni otpaci, po Katalogu otpada- šifra 20 03 01, papir i karton šifra 19 12 01 nisu opasni po ljudsko zdravlje, ali je neophodno vršiti njihovo redovno uklanjanje sa mjesta sakupljanja zbog truljenja i smrada i u kratkim vremenskim intervalima transportovati do mjesta dispozicije. **Pogon za primarnu preradu drveta koja je u vlasništvu Ivković Veljka, opština Pelagićevo**, je sklopio ugovor sa komunalnim preduzećem za odvoz otpada sa predmetne lokacije. Na predmetnoj lokaciji su postavljeni namjenski kontejneri za ovu namjenu i komunalno preduzeće jednom sedmično vrši odvoz komunalnog otpada.

Radnici koji vrše sakupljanje komunalnog otpada dužni su rukovati posudama za odlaganje komunalnog otpada tako da se on ne prosipa, ne diže prašina i da se posude za sakupljanje otpada

ne oštete. Ukoliko dođe do prosipanja otpada prilikom sakupljanja od strane radnika komunalnog preduzeća isti su dužni taj otpad ukloniti.

Ukoliko nadležna komunalna služba organizuje reciklažu materijala izdvojenih iz komunalnog otpada (staklo, papir, limenke, organski otpad - ostaci hrane), potrebno je ove otpadne materijale razdvajati i skupljati u za tu svrhu namjenjene posude do preuzimanja.

Muljevi iz septičkih jama pod šifrom 20 03 04 po katalogu otpada, nisu opasni po ljudsko zdravlje. Održavanje funkcionalnosti septičke jame: u narednom periodu potrebno je redovno čistiti, najmanje dva puta u godini o čemu treba voditi evidenciju. Dokument kojim se evidentira redovnost održavanja septika treba da sadrži podatke o datumu i vremenu čišćenja, količini očišćenog materijala, podatke o sredstvu kojim je čišćeno, ime, prezime i potpis lica odgovornog za čišćenje i lica kod koga je čišćenje izvršeno. Nadzor nad kvalitetom voda koje se preliju iz septika vrše organi republičkog i lokalnog nivoa koji su nadležni za sprovođenje nadzor a nad izvršenjem Zakona o vodama.

Neophodno je voditi uredno evidenciju o čišćenju i uklanjanju otpada koji spadaju u kategoriju OPASNIH u skladu sa Pravilnik o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 19/15, 79/18. Za ove poslove treba angažovati organizaciju ili ustanovu koja se bavi zbrinjavanjem opasnog otpada.

z.1. Mjere koje se preduzimaju u cilju smanjenja proizvodnje otpada

U cilju sprečavanja nastajanja otpada, kao i pravilnog tretmana nastalog otpada, potrebno je preduzeti sve radnje i postupke koji su regulisani Zakonom o upravljanju otpadom ("Sl.glasnik RS", br.111/13), kao i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom ("Sl.glasnik RS",br. 106/15, 16/18, 70/20, 63/21).

Prilikom obavljanja djelatnosti preduzeti mjere u cilju:

- smanjenje uticaja na životnu sredinu i zdravlje ljudi,
- smanjenje opterećenja i korištenja ekoloških resursa,
- smanjenje ugrožavanja ljudskog zdravlja ili zagađivanja životne sredine,
- ponovnog korištenja i reciklaže otpada i sigurnog odlaganja otpada.

Prodotkovani otpad se koristi ukoliko je ekološki koristan, tehnički i ekonomski opravdan. Otpad se odlaže samo ako nije moguće njegovo korištenje kao materijala i/ili energije u postojećim tehničkim i ekonomskim uslovima, i ako su troškovi ponovnog korištenja nerazumno visoki u poređenju sa troškovima odlaganja.

Opšte mjere koje se preduzimaju radi sprečavanja nastanka otpada:

- poboljšanje procesa u postrojenjima i uvođenje novih tehnologija koje omogućavaju iskorištenje nastalog otpada,
- otvaranje mogućnosti da se nastali otpad koristi kao energent,
- lociranje mjesta na kojima se nepropisno odlaže otpad i njegov dalji tretman u cilju dalje upotrebe ili odlaganja na uređene i odobrene deponije,
- razvijanje kolektivne svijesti da se posvećuje veća pažnja selektivnom razvrstavanju otpada i očuvanju životne sredine.

Pored navedenih mjera i poštovanja važećih Zakona i propisa, potrebno je preduzeti i konkretne mjere koje se odnose na svako pojedinačno preduzeće ili ustanovu koja se bavi problemom zbrinjavanja otpada i to:

- voditi računa da se na lokaciji koju pokriva nadležna komunalna organizacija ne pojavljuju divlje deponije,
- u procesu prikupljanja otpada vršiti podjelu otpada po vrstama, postavljanjem kontejnera za različite vrste otpada, kako bi se umanjila količina nekorisnog otpada, odnosno stvorili olakšani uslovi za dalju preradu u cilju njegovog iskorištenja,
- otpad u saradnji sa ovlaštenom kućom odvoziti i deponovati isključivo na određenu lokaciju,
- raspoloživa tehnička sredstva održavati i spriječiti moguća zagađenja koja mogu nastati uslijed neispravnosti u toku izgradnje i eksploatacije,
- vanjske površine održavati urednim.

Odvoz otpadnog materijala vršiti u skladu sa ugovorom sa lokalnim komunalnim preduzećem. Proizvođač otpada obavezan je da vodi svakodnevnu evidenciju o vrsti i količini produkovanog otpada po vrstama, za čije zbrinjavanje je odgovoran.

z.2. Odgovorno lice (koordinator za otpad)

Na osnovu člana 31. Zakona o upravljanju otpadom ("Sl.glasnik RS", br.111/13) i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom ("Sl.glasnik RS", br. 106/15,16/18,70/20, 63/21), predmetno preduzeće je u obavezi imenovati lice odgovorno za upravljanje otpadom. Lice odgovorno za upravljanje otpadom dužno je da:

- Organizuje sprovođenje i ažuriranje plana upravljanja otpadom iz člana 22. ovog Zakona.
- Predlaže mjere prevencije, smanjenja, ponovnog iskorišćenja i reciklaže otpada i
- Prati sprovođenje Zakona i drugih propisa o upravljanju otpadom i izvještava organe upravljanja.

i) PRILOZI

Prilog broj 1. Kopija katastarskog plana

Prilog broj 2. Lokacijski uslovi

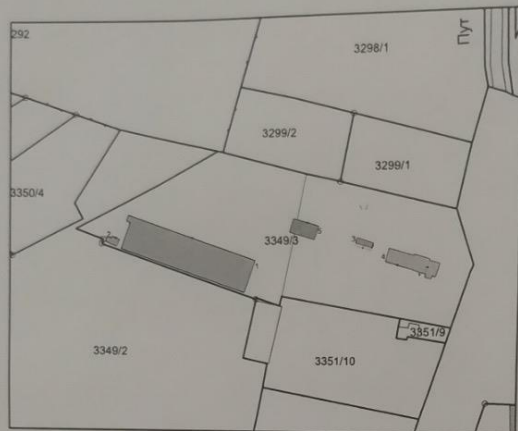
Prilog broj 3. NETEHNIČKI REZIME

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ
И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ
БАЊА ЛУКА
ПОДРУЧНА ЈЕДИНИЦА ПЕЛАГИЋЕВО

УР БРОЈ: 21.56-952.4-2-275/2023-1
ДАТУМ: 06.06.2023

Катастарска општина: Пелагићево
Број плана: 028
Номинклатура листа: -
Размјера плана 1:2500

КОПИЈА КАТАСТАРСКОГ ПЛАНА
Размјера 1:2500

ПОДАЦИ О НОСИОЦИМА ПРАВА

П/Л/ЛН	Назив	Адреса	Право	Удио
1129	Ивковић (Раде) Вељко	Бијељина, Бијељина, Бијељина 27	Својина	1/1

ПОДАЦИ О ПАРЦЕЛАМА

П/Л/ЛН	Парцела	Начин кориштења	Назив	Површина (m2)
1129	3349/3	Стамбено-пословни објект	Ланик	154
1129	3349/3	Електроенергетски објект	Ланик	16
1129	3349/3	Остали помоћни објекти	Ланик	18
1129	3349/3	Пословни објект у привреди	Ланик	927
1129	3349/3	Пословни објект у привреди	Ланик	75
1129	3349/3	Двориште	Ланик	3189
1129	3349/3	Ливада 2. класе	Ланик	3929

Израдио/ла
Војан Граховас

Граховас

29 Овјерава:
Радис 1102449

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ПЕЛАГИЋЕВО
Одјељење за општу управу и просторно
уређење

Басе Пелагића бр. 21, 76 256 Пелагићево
телефон: 054 490 240

Број: 03/6-364-5/22
Датум, 04.11.2022. године

Одјељење за општу управу и просторно уређење, Општине Пелагићево, рјешавајући по захтјеву Ивковић (Раде) Вељка из Бијељине за издавање локацијских услова за промјену намјене објекта из складишта у производни- пилана и легализација пратећих објеката у Пелагићеву, а на основу члана 60. Закона о уређењу простора и грађењу («Сл. гласник РС» број: 40/13, 106/15, 3/16 и 84/19), и члана 3. Закона о легализацији бесправно изграђених објеката («Сл. гласник РС» број: 62/18), члана 85. општинске Одлуке о уређењу простора и изградњи објеката («Сл.гласник општине Пелагићево» број: 4/05) и члана 10. општинске Одлуке о измјенама и допунама Одлуке о уређењу простора и изградњи објеката (бр:01-022-94/10), те члана 159. ЗУП-а («Сл. гласник РС» број:13/02, 87/07 и 50/10) издаје:

ЛОКАЦИЈСКЕ УСЛОВЕ

за промјену намјене објекта из складишта у производни- пилана
и легализација пратећих објеката у Пелагићеву

Дају се локацијски услови за промјену намјене објекта из складишта у производни- пилана легализација пратећих објеката у Пелагићеву земљишту означеном као к.ч. број: 3349/3 К.О. елагићево - нови премјер.

1. Намјена објекта: пословни –објекат 1.Пилана, објекат 2.објекат управе, објекат 3.санитарни чвор, објекат 4. помоћни објекат-остава и објекат 5. помоћни објекат-остава.
2. Карактер објекта: стални,
-Наткривена тераса уз објекат бр.2. димензија 4,68+6,39+1,80+1,44+2,88+1,44+6,39м се привремено задржава до привођења земљишта коначној намјени.
3. Спратност објекта:објекти 1,3, 4 и 5 приземље, а објекат 2. Приземље+ поткровље.
4. Приступ објектима: са магистралног пута,
5. Локација објекта, хоризонтални габарити објеката, грађевинска и регулациона линија у свему према графичком приказу из Стручног мишљења и УТ-их услова урађених од стране „Атриј“ доо Добој, под шифром: СМУТУ98-08/22АТ од августа 2022. године,

Саставни дио локацијских услова су:

- 1.Стручно мишљење и УТ услови урађени од стране „Атриј“ доо Добој, под шифром: ТУ98-08/22АТ од августа 2022. године,
- 2.Копија катастарског плана издата од стране Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове, Подручна јединица Пелагићево под бројем: 21.56-952.4-2-241/2022 од 05.10.2022. године;

3. Лист непокретности број: 609/4 издат од стране Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове, Подручна јединица Пелагићево под бројем: 21.56-952.4-1-778/2022 од 05.10.2022. године;

Локацијски услови представљају основ за израду техничке документације и издавање одобрења промјену намјене објекта из складишта у производни-пилана и легализација пратећих објеката у Пелагићеву.

Уз захтјев за издавање одобрења за изградњу инвеститор доставља:

- Техничку документацију, односно главни пројекат за изградњу објекта са пројектом вањског уређења и пратеће прилоге и елаборате,
- Извјештај о контроли техничке документације,
- Извјештај и потврду о извршеној нострификацији (у случају из чл. 65. став 12. Закона о уређењу простора и грађењу РС),
- Грађевинску дозволу за објекат-складиште,
- Пољопривредну сагласност,
- Електроенергетску сагласност,
- Противпожарну сагласност на пројектоване мјере заштите од пожара,
- Еколошку дозволу,
- Сагласност за прикључак на магистрални пут.
- Доказ о рјешеним имовинско-правним односима,
- Доказ о уплати доприноса од 0,3% од предрачунске вриједности грађевинских радова за финансирање премјера и успоставе катастра некретнина,
- Доказ о уплати такса (Административна).

Локацијски услови важе до доношења новог планског акта, а уколико инвеститор не поднесе захтјев за издавање одобрења за грађење у року од годину дана од дана издавања локацијских услова, прије подношења захтјева за издавање одобрења за грађење дужан је затражити увјерење да издати локацијски услови нису промјењени.

Општинска административна такса наплаћена по тарифном броју 10. ООАТ-а. у износу од 150,00 КМ.

Достављено:

1. Ивковић Вељко, Бијељина
2. Евиденцији,
3. Урб. грађ. инспекцији,
4. Архиви.

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА

Дово Ђорђевић

NETEHNIČKI REZIME

Republika Srpska, Opština Pelagićevo, Odjeljenje za opštu upravu i prostorno uređenje je dana 04.01.2022. godine donijelo Lokacijske uslove za promjenu namjene objekta iz skladišta u proizvodni pilana i legalizaciju pratećih objekata u Pelagićevo koji se vodi pod brojem 03/6-364-5/22.

Pogon za primarnu preradu drveta koji je u vlasništvu *Ivković Veljko opština Pelagićevo između ostalog* osnovano je sa šifrom djelatnosti:

- 02.40 Pomoćne uslužne djelatnosti u šumarstvu (isključuje poslove koji se odnose na inventuru, procjenu i zaštitu šuma)
- 16.10 Testerisanje i blanjanje drveta (proizvodnja rezane građe); impregnacija drveta
- 16.23 Proizvodnja ostale građevinske stolarije i elemenat
- 46.13 Posredovanje u trgovini drvenom građom i građevinskim materijalom

U Pogon za primarnu preradu drveta koji je u vlasništvu *Ivković Veljko* preradi se 14 400 m³ oblovine.

Predmet Dokaza uz zahtjev za izdavanje Ekološke dozvole je:

- Proizvodna hala
- Objekat uprave
- Sanitarni čvor
- Ostava 1
- Ostava 2
- Ostava 3
- Ostava 4
- Skladište trupaca
- Centralno skladište trupaca
- Skladište gotovih proizvoda

Predmetna lokacija se nalazi u mjestu Pelagićevo pored magistralnog puta M1.8. Pelagićevo – Blaževac. Pristup parceli je obezbjeđen sa postojećeg magistralnog puta sa istočne strane.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da za predmetnu lokaciju nije izrađen ni jedan sprovedbeni dokument prostornog uređenja. Predmetna lokacija se nalazi u obuhvatu Prostornog plana opštine Pelagićevo 2012-2032. Imajući u vidu izgrađenu okolinu i objekte kompatibilne namjene, sa aspekta prostorno planskih parametara odobrena je legalizacija i izmjena namjene poslovnog objekta iz skladišnog prostora u proizvodni prostor pilana.

Uvidom u kopiju katastarskog plana ukupna površina parcele na kojoj su izgrađeni objekti je $P = 8308 \text{ m}^2$ i po novom premjeru pripada k.č. 3349/3 KO Pelagićevo novi premjer. Parcela je geometrijski nepravilnog oblika. Teren na lokalitetu je ravan I pogodan za funkcionisanje poslovnih objekata.

Snabdjevanje **pogona za primarnu preradu drveta** električnom energijom je sa najbliže lokalne NN mreže.

Snabdjevanje vodom se vrši iz sopstvenog bunara.

Sanitarne otpadne vode su riješene putem upuštanja u septičku jamu.

Oborinske vode sa krovova se olucima svode u kanale kojima se odvođe van lokacije pogona u prirodni recipijent.

U Pogon za primarnu preradu drveta koji je u vlasništvu *Ivković Veljko* preradi se 14 400 m³ oblovine u uslovni program proizvodnje.

Proizvodni program u pogonu primarne prerade drveta je proizvodnja rezane građe lišćara i četinarara .

U pogonu za primarnu preradu drveta proizvodi se sljedeći sortiman :

- Daska
- Grede
- Gredice
- Letva

Sirovina je zastupljena u sledećoj kvalitativnoj strukturi, 40% prva klasa (5 760 m³/god) 35 % druga klasa (5 040 m³/god) i 25% treća klasa (3600 m³/god).

Tehnološki postupak prerade trupaca jele, smrče sastoji se od sledećih faza:

- *Faza 1. istovar i skladištenje trupaca,*
- *Faza 2. Prerada trupaca u rezanu građu*
- *Faza 3. prirodno sušenje rezane građe*

Uticaj predmetnog objekta na životnu sredinu ogleda se u emisiji prašine i štetnih izduvnih gasova, sanitarnih otpadnih voda, otpadnih voda, voda koje se skupljaju na manipulativnim površinama i emisiji buke.

Čvrsti otpad koji nastaje u proizvodnom procesu piljevina, okorci i odsječci se prodaju zainteresovanim fizičkim licima kao poljoprivredno sredstvo ili kao ogrevni materijal.

Komunalni otpad sakuplja se u kontejner i predaje nadležnoj komunalnoj službi.

Monitoring kvaliteta vazduha, otpadne vode i nivoa buke u predmetnom pogonu treba sprovoditi u skladu sa tačkom e. Planom monitoringa.

Ovim elaboratom je urađen i opis predviđenih mjera za sprečavanje, smanjenje ili uklanjanje štetnih uticaja projekta na životnu sredinu u toku eksploatacije objekta koje su usklađene sa trenutno najbolje raspoloživim tehnikama u šta spadaju:

- Mjere za zaštitu vazduha
- Mjere zaštite od buke
- Mjere za zaštitu vode
- Mjere za zaštitu zemljišta
- Mjere za sprečavanje i smanjenje čvrstog otpada
- Ostale mjere zaštite
- Mjere prevencije nesretnih događaja
- Mjere nakon zatvaranja postrojenja

Pogon za primarnu preradu drveta koji je u vlasništvu *Ivković Veljko opština Pelagićevo* godišnje će preraditi cca 14 400 m³ oblovine i svojim radom ne ugrožava životnu sredinu u značajnijoj mjeri, ali je potrebno da sprovodi mjere koje su naložene i koje su propisane Zakonom